JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1861. Zaturdag 28 December. N°. 104.

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co.; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORP; te *Madioen* bij C. A. VAN DER VOORT; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EEKHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia*.................. *f* 12,50.
» » » » » *Java*.................. » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen*.................. » 17,50.
» » » » » *Nederland*.................. » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden. Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » Behalve het Zegel voor den Lande

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

Uithoofde van het NIEUWJAARSFEEST zal de *Java-Bode* a. s. Dingsdag worden uitgegeven, waarom men beleefdelijk wordt verzocht de Advertentiën te willen inzenden vóór Dingsdag-morgen 12 uur.

H. M. VAN DORP.

Sluiting der Mail,
op Dingsdag den 31 December.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
W. H. SNETHLAGE
en
M. A. VERBURGT.
~~Batavia, den 25sten December 1861.~~ (4499)

Bevallen van een' ZOON, *A. W. A. de Dieu Stierling, Varkevisser.*
SAMARANG, 15 December 1861. (4449)

Bevallen van een' ZOON, *A. S. de Bode*, geboren *Borgen.*
WELTEVREDEN, den 16den December 1861.
Algemeene kennisgave. (4478)

Voorspoedig bevallen van een' ZOON, *A. Deeleman*, geb. *Tromp.*
BATAVIA, 18 December (4418)

Birth at Tagal on the 20th instant, Mrs. *A. Lawson, le Roy*, of a SON. (4463)

Zeer voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON, *J. M. M. Malherebe, Smits.*
AMBOINA, 25 November 1861.
Eenige kennisgave. (4446)

VENDUTIE
op Maandag, den 30 December 1861,
voor het Commissiehuis van
Abeelen, Dennison & Co.,
van Puike Boter,
Engelsche Wagen- en Bendijtuigen,
Zadels,
640 pikols JAVA SUIKER, 40 vaten AMERIKAANSCH MEEL, 1 partij IJZEREN HEKKEN.
Eene partij BLOEMEN,
waaronder **50 planten** van de **Mimosa Flamboyaute** van de *Mauritius.*
Brillanten, Goud- en Zilverwerk.
(4458)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Maandag verkoopen:
80 picol Staaf IJzer.
(4495) ABEELEN, DENNISON en Co.

VENDUTIE
Maandag 30 December 1861,
wegens vertrek,
voor het Woonhuis van den Heer
THOMAS,
op het KONINGSPLEIN naast de WILLEMSKERK,
door
VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,
van eenen netten en wel
geconserveerden Inboedel,
bestaande uit:
Spiegels en Schilderijen,
Kroon-, Hang- en Tafellampen,
MAHONYHOUTEN TAFELS EN CONSOLES MET MARMEREN BLADEN, MAHONYHOUTEN KLEEDERKASTEN, BOEKENKASTEN, WASCHTAFELS, BONHEUR DU JOUR, BUFFET, EEN ETENSKAST,
Een Mahonyhout Ameublement bekleed met rood Velours d'Utrecht,
Een dito met Marokijnleder, Een dito met zwart Paardenhaar,
ETAGÈRES MET VOORWERPEN, EEN MOSAIQUE RONDE TAFELS, WELLUIDEND DRAAIORGEL, spelende 40 Airs,
een expresselijk voor dit klimaat vervaardigde
PIANINO van *Berden*, geheel gebeeldhouwd,
SPEELDOOZEN, PENDULES, VERWDOOZEN, TEEKENBEHOEFTEN, PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK, STELLINGEN, MARTEVANEN en KADOGANS,
En eindelijk:
VIJF spannen goedgedresseerde en hardloopende **Wagenpaarden**, TWEE dito **Bendiepaarden.** EEN span perfecte **Sydneypaarden,**
Twee zoo goed als nieuwe Mylords,
Een Amerikaansche Handchais, Twee Bendies, Engelsche Wagen- en Bendietuigen, Zadels,
BLOEMEN in potten, etc.
Zondag 29 dezer voor een ieder te bezigtigen.
(4461)

VENDUTIE
op Dingsdag, den 31 December 1861,
op het plein van de ***Javasche Bank***, door
J. SPEET,
van eene groote hoeveelheid gezette en ongezette
Diamanten en Brillanten,
GOUD IN STAVEN,
alles volgens Notitie met de Courant van aanstaande Zaturdag rond te zenden.
Alle deze **PRECIOSA'S** worden zonder reserve verkocht; de vendutie zal ... voor 10 ... vast[illegible] genomen.
(4461)

VENDUTIE
op Dingsdag, 31 December 1861,
voor het commissiehuis voor
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van eene pas aangebragte partij IJZERHOUT,
bestaande uit PLANKEN, lang $3^1/_2$ Ned. El, breed 20 Ned. dm., dik $2^1/_2$ Ned. dm. en BALKJES, lang 5 Ned. El, breed 18 Ned. dm., dik 18 N. dm.
Voorts:
van diverse RESTANTEN van facturen, t. w.:
Lijnwaden, Zakdoeken, Engelsche Hemden, Lint, Fluweel, Postpapier, Waaijers, Waschstellen, Onderschotels, Vingerglazen, Dranken, Klokken, Bendietuigen, gedroogde Vruchten, Speelgoed, Etagère Voorwerpen, Horologien, Vestknoopjes, Pleetwerk, etc. (4465)

De Ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Dingsdag 31 dezer verder verkoopen, *tot sluiting van rekening:*
een partij Kantoorbehoeften,
als:
Postpapier, Inktkokers, Portefeuilles, Boeken, Lakt,
7 mille geurige HAVANNA SIGAREN Rencurrel, Garibaldi, etc,
AZ W No. 251/267 17 Kistjes } **RIJNWIJN.**
» » 271/287 17 » }
divers IJZERWERK, VILT, Eng. ZEILGAREN, EAU DE COLOGNE.
Voorts:
een partij Chin. Vuurwerk,
in kistjes, bijzonder goed geassorteerd en zeer geschikt voor het aanstaande Nieuwjaar.
en eindelijk:
50 Jap. pors. ETENSDRAGERS.
20 » » WASCHSTELLEN.
54 vaatjes SPIJKERS van $4^1/_2$, 5 en 6 duim.
50 paren wollen DEKENS.
(4492) Gebrs. ROSELJE en Co.

VENDUTIE
op Zaturdag den 4den Januarij a. s.,
wegens verhuizing:
voor de woning van den Chinees OEY ENGSIOE, te ***Karawatjie***,
van diverse Europeesche en Chineesche Meubelen,
verder:
WAGENS, PAARDEN, BUFFELS,
enz., enz., enz.
(4481)

DE VERKOOP
van de $2/_{12}$ in de Tabaks-Onderneming
BLITAR (Residentie Kedirie)
is thans definitivelijk bepaald
OP 15 APRIL 1862,
binnen Amsterdam in de Brakke grond in de Nes, des middags ten 12 ure,
ten overstaan van den Notaris Th. H. OLDENBOOM, gevestigd te Amsterdam.
De $2/_{12}$ zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd in veiling worden gebragt.
De kaart der Onderneming, Exploitatie-Staten, Veilingsvoorwaarden, enz. liggen bij tijds ter visie ten kantore van genoemden Notaris, op de Prinsengracht over de Kruisstraat, terwijl bovendien inlichtingen gegeven zullen worden bij de Notarissen HARTEVELT ... Th. A. KLINKHAMER te *Soerabaija*, ... LIGER te *Batavia* en C. D. OOSTERHOUT te [illegible]
(7814)

v. Walchren & v. Dorp,
HANDEL-, TOKO- EN COMMISSIEHUIS.

ROODE BORDEAUX WIJNEN op fust en in kisten afgetapt.
Fijne Roode en Witte BORDEAUX WIJNEN.
BOURGOGNE WIJNEN.
Fijne en Ordinaire RHIJN- en MOESELWIJNEN.
Roode PORTWIJN op fust en op fleschen.
Witte Idem op fleschen.
Fijne en Ordinaire MADEIRA en TENERIFFE WIJNEN op fust en op fleschen.
Prima en Ordinaire CHAMPAGNE WIJNEN.
Holl. BIER, Eng. BIER, Bayersch BIER } in soorten, op fust en op fleschen.
Fijne en Ordinaire Fransche COGNAC op fust en op fleschen.
Bessen GENEVER; Genever A.V.H. en andere goede merken.
Onvervalscht SELTERSWATER.
Hollandsche, Fransche, Engelsche, Duitsche } PROVISIEN in BLIK, enz.
GESLAGT in fleschen en vaatjes.
Gezouten RUNDVLEESCH in vaatjes.
Gerookte OSSENMUISJES en SAUCIJS DE BOULOGNE in blik.
Gerookt VLEESCH en HAMMEN.
Diverse soorten KAZEN.
Diverse merken BOTER.
MANDARIJN GEMBER.
KOEK, BANKET, SUIKERWERK en GEDROOGDE VRUCHTEN.
Poeder- en andere CHOCOLAAD, JAMS, MOSTARD, ZUREN, GENUAOLIE, AZIJN, etc.
SPIEGELS en SCHILDERIJEN.
Eng. HANG-, TAFEL-, MUUR- en KANTOORLAMPEN.
PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.
TAFEL- en RIJTUIGKAARSEN.
TAFELGOED in stellen, HANDDOEKGOED, DAMAST, TAFELKLEEDEN, TOILINET in soorten.
Divers PLEETWERK.
Berlijnsch-zilveren LEPELS en VORKEN in stellen.
Eng. TAFELMESSEN in stellen.
Manila- en Havana SIGAREN in soorten.
BIJOUTERIEN, PARFUMERIEN en GALANTERIEN.
(4408)

HEEREN
SUIKER-FABRIEKANTEN
of andere
Industriëelen

worden beleefdelijk verzocht, voor het geval, zij thans of later mogten reflecteeren op kleine ladingen

Australische Steenkolen,

hunne aanvragen of orders, met opgaven van hoeveelheid en prijs, te deponeeren bij de ondergeteekenden, die in het vervolg geregelde aanvoeren van deze Brandstof alhier verwachten.

B. KOPERSMIT en Co.
(4462) *Batavia, Samarang en Soerabaija.*

N. PASCAL, *Batavia.*

A l'honneur de prévenir le public qu'il vient de recevoir directement de Paris, reçu par la malle dernière un grand et joli assortiment de

CHAUSSURES,

Pour dames, Messieurs et Enfants.
BRODEQUINS en Chevreau claqués vernis et Elastiques.
Souliers vernis escarpins POUR BAL, Bottines à la CRACOVIENNE noire, Souliers CHEVREAU doré, noeuds et boucles, Souliers en Satin noir, SOIE, garnis AVEC DES PERLES. Avec TALONS ou sans TALONS.
Bottines à la CRACOVIENNE pour demoiselles.
Souliers Chevreau doré id.
» vernis avec des noeuds id.
Bottines en vernis pour garçons, etc., etc. (4458)

CHAMPAGNE, Veuve Cliquot.
„ J. Perrier, fils.
„ Montebello.
ROODE GENEVER.
Bij
(4452) ZEEHANDELAAR en Co.

BRANDON & Co.

geven bij deze kennis, dat zij thans VIER Amerikaansche

NAAIMACHINES,

in werking hebben, en de KLEEDINGSTUKKEN thans zeer spoedig en keurig afgewerkt kunnen leveren.

Een groot assortiment nieuwe Stoffen, voor ROKKEN, JASSEN, PALETOT, PANTALONS en VESTEN ontvangen hebbende, + alsmede nieuwe Modellen van HOEDEN, fraaije HEMDEN, BOORDEN, DASSEN, BOTTINES, SCHOENEN, PANTOFFELS, PLAIDS, REGEN MANTELS, en eene menigte HEEREN MODE-ARTIKELEN, alles tot zeer billijke prijzen. (4464)

W. J. OLLAND,
Horologie-& Instrumentmaker,
NOORDWIJK.

Stelt verkrijgbaar:

MILITAIRE WILLEMS-ORDE met bij behoorend LINT, waaronder in één gesp de WILLEMSORDE, het METALEN KRUIS en DERTIG JARIGE DIENST. Steeds ruim voorzien van alle soorten HOROLOGIEN en PENDULES.
(4487)

NIEUWE HARING.

(4500) VAN RIET en TER GOUW.

BERIGT
aan OUDERS en VOOGDEN.

De Ondergeteekenden zullen hunne inrigting voor

Opvoeding en Onderwijs,

openen op den 2den **Januarij** aanstaande.

Ouders en Voogden, die nog wenschen KINDEREN of PUPILLEN te plaatsen, kunnen zich dagelijks van de uitmuntendheid der localiteit, zoowel wat slaapzalen als het schoolvertrek aangaat, in persoon komen overtuigen.

Mogen de ondergeteekenden reeds van zeer velen het vertrouwen in ruime mate genieten, zij zullen trachten dat vertrouwen nog meer te bevestigen, door alles aan te wenden, wat tot den bloei eener solide inrigting voor Opvoeding en Onderwijs vereischt wordt.

Prospectussen zijn op franco aanvrage steeds te bekomen aan de Inrigting, staande aan de oostzijde van het Koningsplein, benoorden de Willemskerk.

(4490) G. WARNAR en W. H. SNETHLAGE.

W. J. OLLAND

Horologiemaker, Batavia.

Reparatie van UUR- en SPEELWERKEN,
Assortiment van
Gouden- en Zilveren Horologien,
Pendules en Regulateurs.
(4320)

Per Mail ontvangen:

Guide pratique du fabricant de Sucre, par *N. Basset,*

avec de nombreuses figures intercalées dans le texte. 1861.

Prijs . . ƒ 20,—.
„ franco per post „ 23,—.

(4491) H. M. VAN DORP,
Batavia 1861.

Goud-, Zilver- & Kristalwerken.

Ontvangen een fraai factuur:

GOUD-, ZILVER- en KRISTALWERK,
als:
THEESERVIEZEN, PRESENTEERBLADEN, BROODMANDEN, SIGARENSTELLEN, INKTKOKERS, DESSERTSCHALEN, WIJN-, BIER- en CHAMPAGNEGLAZEN, POTLOODJES, KINDERBELLEN, TAFELSCHELLEN, SUIKERMANDEN, etc., etc.

H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1861. (4494)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.
Dagelijks geopend van half acht tot 10 uur.
(4437)

HET

MAGAZIJN VAN PIANO'S

van

DUBRAY & Co.,
Noordwijk.

is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uit muntende Piano's in verschillend model uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.

Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs ƒ 25.— per kwartaal. Reparatie van allerlei soorten van instrumenten.

Muziek, Instrumenten, Snaren,
en eindelijk

ONDERSCHEIDENE ORGELS.

(4515)

J. H. KROM,

recommandeert zich voor het geven van

Muzijk- en Zanglessen,

alsmede voor het

Pianostemmen.

(4468) HOTEL DES INDES 31.

W. J. OLLAND,
Horologie & Instrumentmaker
NOORDWIJK.

Heeft ontvangen: van
P. DE MEIJER,
Hofleverancier van Z. M. den Koning der Nederlanden
in Holland gekeurd
GOUD- en ZILVERWERK,
als:

Zilv. Thee-Serviezen, Lepelkistjes, Soeplepels, Cristal met Zilv. gemonteerde Kaasstolpen en Botervlootjes, Kinder Etui's met Lepel en Vork, Kinder Bekertjes, Wijn- en Grogglazen met Zilveren voet, Kurken met Zilver, Flesch Beugels voor Bourgogne Wijnflesschen, Gouden Vingerhoeden, Eugenie's, Charivary's, Sleutels, Dames-, Heeren Flacons, Broches, Parures, etc. (4486)

COMMISSIEHUIS
van
J. SPEET.

Bij den ondergeteekende zijn steeds voorhanden:

Fraaije Nieuwe
TENTWAGENS,

Mylords, Handwagentjes,
BENDIE'S, PALANQUINS,
alles tegen zeer matige PRIJZEN.

(4467) J. SPEET.

Uittreding.

Blijkens acte, heden voor mij gepasseerd, heeft Mevrouw THÉODORE THÉLAIRE HENRIETTE EURIDICE PALMIJRE VRIJDAG, weduwe BENJAMIN JOSUA LEON, opgehouden Lid te zijn van de alhier gevestigde firma

„B. J. LEON en REISS"

en is bepaald, dat het gererend Lid

Moritz Anton Reiss,

de zaken onder dezelfde firma kan voortzetten.

Afkondigd ingevolge art. 31 W. v. K.

BODDE,
BATAVIA, *Notaris.*
21 December 1861. (4480)

VENNOOTSCHAP.

Blijkens acte, heden voor mij gepasseerd, is tusschen Mevrouw **Théodore Thélaire Henriette Euridice Palmijre Vrijdag**, weduwe **Benjamin Josua Leon**, Koopvrouw te Buitenzorg; en den Heer **Abraham Zeehandelaar**, Koopman te Batavia, eene Vennootschap aangegaan, voor handel in alle zaken, provisioneel voor den tijd van ***drie jaren***, aanvang nemende **1 *Januarij 1862***, onder de firma

„ZEEHANDELAAR & Co."

Beide Vennooten hebben regt tot teekening.

Geldleening en aanneming tot betaling, moet geschieden onder beider handteekening.

De firma, noch de leden mogen zich stellen tot borgen.

Afgekondigd ingevolge art. 28 W. v. K.

BODDE,
BATAVIA, *Notaris.*
21 December 1861. (4479)

Blijkens acte op den 27sten December 1861 onder No. 65, voor mij Notaris en getuigen verleden, wordt de, tusschen de Heeren SALOMON BENJAMIN VAN KLEEFF, en WILLEM DE HAAS HEMKEN, kooplieden, wonende te Batavia, onder de firma

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

bestaande Vennootschap van koophandel, ontbonden en zulks te rekenen van af den 1sten Januarij 1862, terwijl de zaken door den Heer SALOMON BENJAMIN VAN KLEEFF voornoemd, voor zijne eigene rekening worden voortgezet, onder dezelfde firma S. B. VAN KLEEFF en Co.

(4489) A. M. MEERTENS.

Militaire Societeit Concordia.

Algemeene Vergadering

op

Zaturdag, den 4den Januarij 1862,
des avonds ten 8 ure.

Namens het bestuur,
De Secretaris,
(4499) BRUGMAN.

Belangrijk Berigt.

De Ondergeteekenden hebben de eer te berigten, dat met 1 October e.k. in Nederland zal ophouden te verschijnen het Weekblad „Nederlandsch-Indië," doch dat te gelijkertijd te *'s Gravenhage* het licht zal zien eene *Dagelijksche Courant*, die den titel zal voeren van:

NIEUW DAGBLAD VAN 'SGRAVENHAGE,
Staat- en Letterkundig Nieuwsblad voor Moederland en Nederlandsch-Indië.

Van dit »*Nieuw Dagblad*" zal eene volledige **Mail-Editie** worden uitgegeven, die met de bestaande Mail-Editiën in alle opzigten zal kunnen wedijveren.

Het eerste Nommer daarvan zal in de maand October uit Nederland verzonden worden.

De tegenwoordige geabonneerden op het Weekblad »*Nederlandsch-Indië*," zullen deze nieuwe Mail-Editie tot 1 Januarij e.k. ontvangen, ter vervanging van genoemd Weekblad, zonder verhooging van prijs.

Met 1 Januarij 1862 is de prijs, per Jaargang, vastgesteld, voor de tegenwoordige geabbonneerden op het Weekblad »*Nederlandsch-Indië*" . . . . . *f* **25.**—
voor alle nieuw aankomende geabonneerden » **30.**—
bij *vooruitbetaling*, zijnde *f* 11.— en *f* 6.— *goedkooper* dan alle andere MAIL-EDITIËN.

Abonnementen worden aangenomen voor geheel Java en de Buitenbezittingen en PROEFNOMMERS zullen te verkrijgen zijn bij

ZEEHANDELAAR & Co.,
Toko, Vendutiën, Commissiehuis,
(4521) Passer-Senen.

WAARSCHUWING.

De ondergeteekende, de reis herwaarts volbragt hebbende per het Ned. Barkschip **Zeenimph**, Kapt. **J. T. Graadt van Roggen**, neemt de vrijheid, ook namens verscheidene zijner mede-passagiers, repatrierende personen uit te noodigen, zich in hun eigen belang bij hem te vervoegen, alvorens passage met dien bodem te bespreken.

Batavia, 21 December 1861.
(4469) J. OBDAM.

In het **Amsterdamsch Handelsblad** van Vrijdag 21 Junij 1861, lezen wij het volgende:

Barkschip ZEENIMPH,

Gezagvoerder GRAADT VAN ROGGEN.

Dit **Schip** thans geannonceerd zijnde, voor de uitreis naar **Java**, haasten de ondergeteekenden, welke in de maand Januarij daarmede van Java naar hier zijn gekomen, zich dien **bodem** bijzonder **aan te bevelen**, zoo wat snelheid van zeilen als goed Logies en vooral vriendschappelijken omgang met den Gezagvoerder betreft.

TUCKERMANN en Echtgenoot,
GALLÉ en Echtgenoot.
Mejufvr. STRIK VAN WIJK.
14 Junij 1861. (4454)

De Ondergeteekenden gewezen Passagiers van het Nederlandsch Campagne Barkschip

ZEENIMPH,

achten het zich eene aangename pligt langs dezen weg hunnen hartelijken dank te betuigen, aan den Kapitein **J. F. Graadt van Roggen**, voor de roijale behandeling en vriendschappelijken omgang aan boord, tijdens hunne reis van **Nederland** naar **Java**, en kunnen zij gemelden bodem en kapitein bijzonder aanbevelen.

J. E. VAN DER WIJK en Echtgenoot,
Wm. JESSE Rz. en Echtgenoot,
A. BOSCH 2de Luitenant der Inf.,
G. J. VAN KLINKENBERG 2de Luit. der Inf.
Batavia, 20 December 1861. (4453)

FABRIEK

voor

Stoom- en andere Werktuigen,

IJZER- en KOPERGIETERIJ,
KOPERSLAGERIJ en KETELMAKERIJ
STOOMHOUTZAAGMOLEN
en
Depôt van gezaagd en ongezaagd Hout

van
(4515) J. B. DROSSAERS.

Voor de terugreis naar Nederland worden ten spoedigste verlangd:
EEN EERSTE- en EEN TWEEDE

Stuurman.

Adres bij
(4450). VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Een Jong mensch van goeden huize, sedert verscheidene jaren in den groothandel werkzaam, bekend met handelswerkzaamheden, tevens correspondent, zag zich gaarne geplaatst op een handelskantoor te Batavia of Soerabaija, of elders belast zijn met eene administratieve betrekking.

Reflecterenden adresseren zich aan den Heer G. C. T. VAN DORP, te *Samarang* onder Lt. O.

NB. Aan eene plaatsing op een Engelsch handelskantoor wordt de voorkeur gegeven. (4447)

Wegens vertrek naar Samarang

worden ***alle Crediteuren*** van den ondergeteekende verzocht zich ten spoedigste ter aanzuivering hunner Pretentien aan te melden.
(4484) J. Ph. VON HEMERT.

Let Wel!

Een repatriërend geneesheer

wenscht voor de reis naar Nederland zich met de geneeskundige dienst te belasten.

Adres franco Letter **A.** Bureau *Java-Bode.* (4501

PARAPATTAN WEEZEN-GESTICHT.

Wordt gevraagd:

EEN EERSTE ONDERWIJZER,

geëxamineerd in den derden rang op eene maandelijksche bezoldiging van minstens ***Twee-Honderd Guldens***, en met bepaling, dat men zich aan de dienst van het Gesticht voor een tijdvak van vijf jaren moet verbinden.

Nadere informatien te bekomen bij den Vice-President der Directie, den WelEdG. Heer Mr. T. H. der Kinderen.

Gegadigden gelieven zich vóór 31 December e. k. onder overlegging van bewijsstukken franco te adresseren aan

Het Lid, tevens Secretaris der Directie,
(4472) H. SCHRÖDER VISSER.

Een jong mensch 22 jaren oud, Hollander van geboorte, sedert geruimen tijd in Nederland onderigt in de *bouwkunde* benevens in de ***Landmeetkunde*** genoten hebbende, in welk laatste vak hij een voldoend examen heeft afgelegd, bekend met de Fransche en Engelsche taal en Italiaansche boekhouden, wenscht als *Administrateur* of dergelijke- betrekking op eene landelijke onderneming geplaatst te worden, kunnende intusschen van alles de beste getuigenissen overleggen.

Adres onder letters **AZ.** bij het bureau van dit blad.
(4485)

Verloren:

Donderdag 26 dezer, gaande van Molenvliet naar de stad, eene **PORTEFEUILLE**, inhoudende ***eenige papieren, thans zonder eenige waarde.***

De vinder wordt beleefdelijk verzocht haar tegen belooning terug te bezorgen aan het bureau dezer Courant.
(4488)

Te Koop:

De Suikerfabriek
KARANG-SEMBOENG,

district Sindang Laut in de *Residentie* Cheribon, de verkoop conditiën zijn te bekomen bij den fungerend *Notaris* te Tagal. (4495)

TE HUUR:

het LOKAAL,

vroeger geoccupeerd door den Wagenfabriekant den Heer **Fromberg**, in de Buiten Nieuwpoortstraat.

Adres bureau van dit Blad. (4456)

TE HUUR:

in de onmiddelijke nabijheid der Harmonie,

een gemeubileerde kamer met kost en inwoning.

Adres bij de Boekhandelaren
(4455) LANGE & Co.

Het *Woonhuis:*

van den Ondergeteekende, *Koningsplein* bij de Race loods, blijft ***uit de hand*** te koop. Dagelijks te bezigtigen en te bevragen bij
(4483) I. J. J. SNELLEBRAND.

Te Koop of Te Huur:

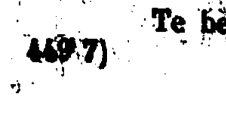

Een HUIS in Gang Secretarie.

Te bevragen bij
(4497) L. PLATON & Co.

Lees hier!

Personen die afdrukken van Portretten wenschen te bezitten, gedurende dit jaar door W. Woodbury vervaardigd, worden verzocht daarvan vóór 31 Dec. e.k. kennis te geven, daar bij gebreke van dien alle negatieve beelden worden uitgewischt.

WALTER WOODBURY.
Batavia, Dec. 1861. (4471)

Take notice!

Any person wishing copies of portraits taken during the past year by W. Woodbury must apply before the 31st December as all negatives (unless registered) taken up to that date will be destroyed.

WALTER WOODBURY.
Rijswijk, Dec. 1861. (4470)

Machinerien.

De ndergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer te berigten aan Heeren SUIKER-FABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden, dat door hen verwacht wordt per

***Engelsch Schip* ROSELLA,**

EEN PATENT

STOOM-SUIKERMOLEN,

met cijlinders van 24×48 Engelsche duimen,

waarvan specificatie en teekening bij de Ondergeteekenden ter inzage liggen, alwaar nadere inlichtingen te bekomen zijn.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hun Etablissement eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurend alom vermeerderende aanvragen van hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden gereed zijn alle orders aan te nemen op STOOM- en WATER-SUIKERRIETMOLENS, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz., en op aanvrage specificatien en prijs opgaven kunnen verschaffen.

(4407) MACLAINE, WATSON & Co.

Machinerien.

De Ondergeteekenden, ***Agenten op Java,*** van de Heeren

FAWCETT, PRESTON & Co.,

Ingenieurs te Liverpool,

zijn bereid bestellingen aan te nemen op

SUIKER-

en

Rijstpelmolens,

CENTRIFUGES,

Stoommachines. zoowel voor het land als voor schepen, **Gas-Toestellen, Zaagmachines, Arak-distilleer Toestellen, IJzeren Praauwen,**

SUIKER PANNEN,

in alle dimensiën,

en alle andere soorten van

Machinerien.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij
(4406) MORGAN, MELBOURN & Co.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY,

gevestigd te LONDON sedert 1836.

Brand- en Levensverzekering.

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(4312) MORGAN, MELBOURN & Co.

Nederlandsch-Indische
ZEE- & BRAND-ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door

BRAND

te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen 25 en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:
P. TIEDEMAN, JUN., *Direkteur.*
F. H. TIEDEMAN, *wd.* "

Agenten op Java:
FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang,*
SAPORTAS & Co., *Cheribon.* (4314)

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te LONDON sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op **Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz.,** zoomede op **Suiker-, Koffij- en Thée-Établissementen**, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1 % 's jaars

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . ½ % "

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machinerien, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. ¾ %

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . 1 % "

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . 1½ % "

Op Schepen, liggende op Reeden. . . 1 % "

E. MOORMANN & Co., te *Batavia.*
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang.*
(4511) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija.*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Waarom zullen wij lijden aan verwoestende ziekten, wanneer dit zoo wonderbaarlijk geneesmiddel in onze nabijheid is? De pillen zijn onfeilbaar in alle kwalen, welke betreffen; de maag, den lever, de ingewanden, enz., zij onderdrukken en ontwortelen de pijnveroorzakende ziekte.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
"	Banjoemaas	" M. S. Cheriman.
"	Soerecarta	" W. Veldman.
"	Djocjocarta	" Buijn & Co.
"	Salatiga	" F. Kruthoffer.
"	Tagal	" Wed. Dört.
"	Cheribon	" W. Galistan.
"	Cheribon	" M. Blok en Co. (4473)
"	Samarang	" H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofd agenten Soesman & Co.

PILLEN CAUVIN.

Geen enkel Geneesmiddel is krachtiger om verstoppingen weg te nemen die de zoo bestendige oorzaken zijn van de ongesteldheden der vrouwen en van ieder die een zittend leven leiden moet.

Daar zij vooral uitstekende diensten bewijzen bij verkoudheden, aandoeningen der luchtpijpen der longen, gal, enz. en bij ontstekingen en koorst, zijn zij vooral bij dit gure weer aan te prijzen.

Thans verkrijgbaar te Samarang bij
F. H. PRINGIERS,
te Soerabaija bij DE STURLER en FAGNOTTI,
" Poerwakarta bij A. BEDIER en bij de Hoofddepôthouders voor den geheelen Indischen Archipel.

(In het groot à Contant rabat).
(4439) GEBRS. BEIJNON.

LOTEN

voor de Nieuwe

246e Nederlandsche

STAATS-LOTERIJ.

Collecteur Mr. C. A. DE VASSY, te *Leijden,*

zijn van heden af te bekomen:

HEEL LOT . . . . ad *f* 100.—
HALF " . . . . " 50.—
VIJFDE " . . . . " 20.—

te **Batavia**, bij G. KOLFF & Co.
te **Samarang** bij DE GROOT, KOLFF & Co.
(4471)

JAVA-BODE.

HH. Inteekenaren op bovengenoemd Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het **Eerste half jaar 1862** voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor *franco* toe te zenden.

Prijs voor het Eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12,50
" Java	" 15,—
" de Buitenbezittingen	" 17,50
" Nederland	" 22,50

MAIL-EDITIE.

Per Jaargang:

Voor BATAVIA. . . . . . *f* 20,—
Buiten " zoo wel voor NEDERLAND. " 25,—

Brieven *franco* aan *den Administrateur,*
H. M. VAN DORP.

Ingevolge bekendmaking van den Directeur van Financiën dd. 4 Mei 1861, kan men bij de Hoofden van gewestelijke besturen Wissels en Stortings-Bewijzen erlangen ter overmaking van Gelden, dan wel afdragen aan de navolgende Heeren: **Blok & Co.** te Cheribon; Mevrouw de Weduwe **G. M. Dort** te Tagal; **de Groot, Kolff & Co.** en **G. C. T. van Dorp** te Samarang; **Le Roy & Co.** te Soerabaija; **Weijermans & Co.** te Pasoeroean; **C. A. van der Voort**, te Madioen; **H. R. van Wijk, Rzn.** te Padang, **Eckhout & Co.** te Makasser, **Harmsen**, te Amboina en voor de niet genoemde Buiten-bezittingen bij de Agenten der schepen van den Heer **W. Cores de Vries.** (4440)

Uitgave van H. M. VAN DORP.

Met den *Java-Bode* gepasseerde **Zaturdag** verzonden:

Prospectus en Proefnummer van een nieuw Tijdschrift, getiteld:

DE VRIEND DES HUIZES,

hetwelk zal bevatten:

Verhalen, Novellen, Ontdekkingen en Uitvindingen,

benevens het wetenswaardige dat de wetenschap van onze dagen aanbiedt. Er zal geregeld wekelijks een vel van 16 pagina's volgens Proefblad worden uitgegeven; bij het einde van een jaargang worden omslag, titel en inhoud *gratis* afgeleverd, erlangende men alzoo een lijvig boekdeel van 832 pag., waarvan de Prijs is voor **Java** *f* 10—, voor de **Buitenbezittingen** *f* 15.—, bij vooruitbetaling.

De inteekening is bij alle Boekhandelaren in den Archipel opengesteld. (4448)

Voorhanden bij H. M. VAN DORP,
te *Batavia*:

Agenda voor 1862. . . *f* 5,—
Zak-Almanak voor huishoudelijk gebruik. . . . . " 1,50
Kantoor-Almanak voor 1862, opgeplakt en onopgeplakt.

Mede verkrijgbaar te **Cheribon** bij M. BLOK EN Co., en te **Tagal** bij Mevr. de Wed. DORT.
(4442)

Plutus-Almanak 1862,

Prijs opgeplakt *f* 2,—.

Te bekomen bij den Boekhandelaar
H. M. VAN DORP,
(4441) te Batavia.

Gelithographeerde

VISITE KAARTJES.

Bij
(4443) H. M. VAN DORP.

KANTOORBOEKEN,

als:

Grootboek, Journaal, Kasboek, Rekening-Courantboek, etc.

Copijboeken en andere Bijboeken in diverse formaten.

(4305) H. M. VAN DORP.
Batavia 1861.

SCHILDERIJ-LIJSTEN

Verguld, Bruin, Zwart en geel hout, in alle dimensien PASSE-PARTOUT, CARTES de VISITES, Lijstjes voor Photographien, etc.

wederom in groote verscheidenheid te bekomen bij
(4405) H. M. VAN DORP.

Nieuwjaars-Visite-Kaartjes

gelithografieerd op effen glacé of georneerd carton, verkrijgbaar bij
(4445) G. KOLFF EN Co.

1862.

Bij G. KOLFF EN Co., te *Batavia*
ontvangen:

ZAK AGENDA'S met WASCHBOEKJES voor Koopmans- en huishoudelijke aanteekeningen . . . *f* 2,—.
INDISCHE KANTOOR-ALMANAKKEN met de gewone en Javaansche Tijdrekening *f* 1.—,
ALMANAKKEN met DAMES-GRAVURES *f* 1.
(4444)

KANTOOR BOEKEN

in alle genres en formaten.

Rekening-Courant-Papier.

COPIEER-PERSEN met toebehooren.

Ontvangen en te bekomen
bij
(4502) G. KOLFF & Co.

STOOMBOOT OENARANG.

Het vertrek dezer Boot gedurende de maand JANUARIJ 1862 is bepaald als volgt:

Van BATAVIA naar SAMARANG, den 12den en 26sten.
" SAMARANG naar SOERABAIJA, den 15den en 29sten.
" SOERABAIJA naar SAMARANG, den 3den en 19den.
" SAMARANG naar BATAVIA, den 5den en 21sten.

des morgens ten 8 ure.

Nadere informatien bij
de Agenten,
(4459) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

NAAR NEDERLAND

wordt PASSAGE aangeboden met het zoo gunstig bekende Snelzeilend Campagne Fregat

KANDANGHAUER,

Kapt. W. ZEELT,

thans liggende te *Pecalongan*, om in de *laatste helft* der maand DECEMBER van *Batavia* te vertrekken.

Dit schip, voerende een *geëxamineerden Scheepsdoctor* en van *ruime hutten* en *kajuiten* voorzien, is uitmuntend geschikt voor den overvoer van Passagiers.

Adres bij den Gezagvoerder en bij de Agenten te *Batavia,*
(4477) HAAGER EN SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het gunstig bekende Nederlandsche Schip

Petronella Catharina,

Kapitein C. H. VAN DER VEEN,

thans liggende ter reede van **Samarang**, om met het einde van Januarij 1862, van hier naar **Nederland** te vertrekken.

Het schip is voorzien van ruime en luchtige hutten, en voert eenen bekwamen **Geneesheer.**

Nadere informatien bij de Heeren VAN DEN BROEK en VEECKENS te Samarang of alhier bij
de Agenten
(4496) C. BAHRE EN G. KINDER.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip

»ZAANSTROOM,'

Kapitein R. L. SCHAAP,
groot 524 gemeten Lasten.

Deze bodem heeft uitmuntende inrigtingen voor Passagiers en voert een geëxamineerd Geneesheer.

Het vertrek zal van hier plaats hebben vermoedelijk tegen medio Januarij.

Nadere informatien te bekomen bij den Gezagvoerder te Cheribon en alhier bij
de Agenten,
(4498) SCHIMMELPENNINCK EN Co.

EERSTE BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Zaturdag, 28 December 1861, N°. 104.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.
Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861 is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES te *Batavia* en te *Soerabaija*,
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*.

(4476)

De Bevolkings-Staten der Residentie Batavia.

Het verheugt ons te zijn in staat gesteld tot de mededeeling van statistieke cijfers, de bevolkings-sterkte aangevende onzer Residentie gedurende de acht laatste jaren, loopende van 1853 tot en met 1860. Deze mededeeling achten wij belangrijk naardien zij grootendeels onbekend zijn, en wij daarbij de verzekering geven kunnen dat zij uit officiele bronnen zijn geput.

Zij zijn opgemaakt ingevolge circulaire van den Chef over de Geneeskundige Dienst van den 17 April 1849 n°. 221, en schijnen gelijk trouwens in Indië bij gebreke van burgerlijken stand nauwelijks anders wezen kan, het resultaat te zijn van regtstreeksche tellingen.

Wij laten hier de uitkomsten volgen in twee afzonderlijke staten, waarvan aan den eersten de indeeling ten grondslag ligt naar sexe en leeftijd, in de rubrieken: mannen, vrouwen en kinderen beneden de 16 jaren; terwijl de tweede staat de onderscheiding aanduidt der inwoners naar hunnen landaard overeenkomstig de *regtskundige* opvatting des woords, in Europeanen, Inlanders (Inlandsche Christenen ten getale van 233), Chinezen, Arabieren en andere vreemde Oosterlingen.

Jaren	1853	1854	1855	1856	1857	1858	1859	1860
Mannen	111,027	114,926	120,024	127,871	130,055	135,901	136,846	139,108
Vrouw.	103,294	106,990	113,067	120,937	120,956	129,155	129,796	133,583
Kinder.	152,142	153,853	161,638	171,258	178,076	188,851	191,245	196,907

Europ.	3,558	3,768	4,145	4,458	4,703	4,793	4,504	5,107
Inland.	323,156	333,048	348,504	373,906	381,808	404,682	408,307	418,076
Chin.	38,906	38,156	41,137	40,806	41,599	43,545	44,265	45,275
Arab.	840	801	943	896	977	807	811	1,140
Tot.inw.	366,463	375,769	394,729	420,066	429,087	453,907	457,887	469,598

Hoezeer wij volkomen beamen, dat de kennis van den loop der bevolking behoort beschouwd te worden als eene der gewigtigste hulpmiddelen om tot haar welvaart of achteruitgang te besluiten, en over haar gezondheidstoestand en zedelijkheid te kunnen oordeelen, zoo gelooven wij echter niet, dat de officiele cijfers welke wij mededeelen, regt kunnen geven tot alle die gevolgtrekkingen en besluiten, welke daaruit doorgaans getrokken worden.

Daartoe ontbreekt aan de tellingen de noodige zekerheid.

Zoo zien wij bij eene *geregelde* en *gelijkmatige* vermeerdering der Europesche bevolking van ongeveer 300 zielen 's jaars (de opgave van 1859 wordt door de Regering zelve erkend onvolledig te zijn) de cijfers der Inlandsche bevolking eene golving ondergaan, welke ten eenenmale onverklaarbaar is.

Terwijl dit cijfer in 1853 bedraagt 323,156 zielen, geschiedt de aanwas gedurende de volgende jaren in volgender voege:

in 1854 met	10,000	zielen.
„ 1855	15,000	„
„ 1856	25,000	„
„ 1857	8,000	„
„ 1858	23,000	„
„ 1859	4,000	„
„ 1860	10,000	„

Nu is het bekend dat geene buitengewone invloeden of gebeurtenissen in de jaren 1857 en 1859 den aanwas zoo aanmerkelijk beperkt hebben, als de cijfers schijnen aan te toonen.

Dit kan derhalve slechts verklaard worden door onvolledige tellingen in die jaren, gelijk dan ook de aanmerkelijke vermeerdering der bevolking in 1856 in vergelijking met het vorig jaar, een aanwas gevende van 25,000 zielen, die in het Regeringsverslag aan eene grove fout wordt toegeschreven.

Zoo ziet men dat de onregelmatige beweging in de cijfers der jaarlijksche vermeerdering ter nauwernood eenigen maatstaf oplevert ter afmeting der volkswelvaart of sterftegraad, gedurende het achtjarig tijdperk onzer opgaven.

Laat men echter den blik weiden over een ruimer tijdkring, dan bespeurt men een zeer regelmatigen en allezins bevredigenden aanwas.

De bevolking der Residentie Batavia bedraag:

in 1813	161,345.
1824	181,654.
1828	213,513.
1829	233,444.
1830	245,423.
1831	237,965.
1832	236,911.
1833	259,910.
1834	254,083.
1835	252,188.
1836	264,313.
1837	254,084.
1838	271,299.
1844	283,517. [1]
1853	366,463.
1854	375,769.
1855	394,729.
1856	420,066.
1857	429,087.
1858	453,907.
1859	457,887.
1860	469,598.

De bevolking is derhalve gedurende 47 jaren bijna verdriedubbeld.

Bevredigend mag deze vermeerdering voorzeker genoemd worden, wanneer men bedenkt, dat volgens de bekende stellingen van *Malthus* de bevolking onder gunstige omstandigheden in 25 jaren verdubbelt; eene vermeerdering welke echter door de statistiek der meeste rijken gebleken is veel te overdreven te wezen.

Een zeer opmerkelijk verschijnsel duidt het eerste staatje aan; te weten, de aanzienlijke meerderheid der mannelijke bevolking boven de vrouwelijke. Gelijk bekend is, heeft in landen waar de polygamie te huis behoort, het vrouwelijk geslacht boven het mannelijke de overhand, en het mag opmerkelijk heeten, dat hier juist het tegendeel wordt waargenomen van hetgeen men verwachten zoegt.

Een onderzoek naar de oorzaken van dit verschijnsel is hier niet op zijne plaats, maar het mag niet verzwegen worden dat deze cijfers niet geschikt zijn een hoog denkbeeld te geven van de zedelijkheid der bevolking, eene opmerking, welke dan ook door de dagelijksche ondervinding volkomen bevestigd wordt.

Veel is er voorzeker, dat aan de officiele bevolkingsstaten ontbreekt, voor zij op die volledigheid kunnen aanspraak maken, waarvoor zij vatbaar zijn.

De eisch daartoe zou echter thans nog onredelijk wezen, en eene algeheele onbekendheid verraden met de vele en natuurlijke bezwaren, welke verbonden zijn aan de zamenstelling van behoorlijke bevolkingsstaten in Indie.

Wenschen wij slechts dat de Regering op den ingeslagen weg voortga, en dat de ambtenaren tot deze taak geroepen, daaraan die zorg wijden, welke eene zoo gewigtige zaak als deze ten volle waardig is.

(1) Volgens de opgave van Dr. Bleeker, voorkomende in het Tijdschrift van Ned.-Indie. Jaargang 9. deel 4.

B.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 24 TOT 27 DECEMBER 1861.

HOTEL DER NEDERLANDEN. van Opdorp, van de Reede. — Buncher, van Samarang. — Pluim Mentz, van Soerabaija.

JAVA-HOTEL. Lomberg en Echtgenoote, van Onrust. — Schmidt, van Soerabaija. — Verdoes, van de Reede. — Trebee, van de Reede. — van den Bolck, van Soerabaija. — Hofland, van Idem. — Landsedel, van Idem. — Post, van Idem. — Blumer, van Idem. — Winterinck, van Onrust. — Buxton, van Buitenzorg. — Sorks, van Batavia. — Sonnenberg, van Idem. — Hennij Allan, van Sydney.

HOTEL DES INDES. Kerkhoff en Echtgenoot, van Nederland. — Mauve, van Idem. — Ziegler, van Idem. — Botias, van Singapore. — van Opdorp, van de Reede. — Haemstee, Echtg. en 2 kinderen, van Serang. — Biesthorst, van Londen. — De Lange, van Nederland. — De Vogel, van Idem. — Mohro, van Triest. — Houtman, van Singapore. — Smith Muller van Shanghae. — Modderman, van de Reede. — Mev. Kruisenga, van Singapore. — Hijmans, van Samarang. — van Mulkens, van Onrust. — Haijenius, van Idem. — Feist en zoon, van Cheribon. — Dekkers, van de Reede. — Noordein, van Idem.

HOTEL WILLEM II. H. Raagmaker, van Rotterdam. — M. J. Bouwens, van Idem. — D. P. Commijs, van Batavia. — J. L. Born, van Idem. — Du Vignau, van Samarang. — Strauss, van Idem. — Baijetto, van Idem.

HOTEL DE L'UNIVERS. J. Babut du Marés en familie, van Soerabaija.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 24 TOT 27 DECEMBER 1861.

Met de Bremer brik Ocean Child, Kapt. P. Schmidt, de hr. J. Breton de Nija van Leesarang.

Met het Ned. Ind. stooms. Palembang, Kapt. H. Kramer, de hr. Baijer en Mevrouw Philips van Soerabaija via Tagal en Cheribon.

Met het Ned. Ind. stooms. Prins van Oranje, Kapt. W. A. J. Kuller, le Luit. Clemens, de hh. Straus, Duvigneau, Bagotto, Boucher, Torchiana, Valette, Prepper van den Broek, Landzaat, Willis, Kröller, jonkh. Ridder van Rappard, Ms. Schneiter, Babut de Mares, echtg. met 1 kind, Holfland, Lonaro, Blume, Baer, Better, Mevr. Philippeau en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 24 TOT 27 DECEMBER 1861.

Met het Ned. Ind. stooms. Oenarang, Kapt. S. van Huizhijn, Offic. van Gez. T. H. J. van Opdorp, de heer G. H. C. van Zijll de Jongh en Mejufvr. M. P. Esink naar Soerabaija via Samarang.

— Van gouvernementswege is te Poerwakarta publiek uitbesteed, de ondervolgende leverancien en het ondervolgend transport, ten behoeve der adsistent-residentie Krawang, als:

1o. de levering gedurende de jaren 1862, 1863 en 1864;

a. van rijst en zout aan het detachement pradjoerits, tegen ƒ 5 de pikol rijst en ƒ 11 de pikol zout;

b. van voeding aan de gevangenen, tot dwangarbeid veroordeelden en bannelingen, daaronder begrepen de olie benoodigd tot verlichting der gevangenis en der kazerne en wachten der pradjoerits, tegen betaling van 12 centen per hoofd daags.

2o. de opvoer gedurende de jaren 1862 tot en met 1866 van zout van het pakhuis te Tjikao, Bandong (Preanger-Regentschappen) naar dat te Segala-herong op de landen Pamanoekan en Tjiasem (afdeeling Krawang), tegen een vrachtloon van ƒ 2,50 de pikol.

Samarang. — Door de op den 8sten December plaats gehad hebbende bandjirs in de rivier Bloekar, gelegen in het district Selokaton, is het water doorgedrongen tot aan de suikerriettuinen van de fabriek Gemoe, waardoor 52 bouws gedurende drie uren onder water hebben gestaan.

Djokjokarta. — In de regentschappen bewesten de Progo hebben zich op nieuw verschillende gevallen van veeziekte, met dezelfde verschijnselen als vroeger voorgedaan; daaraan zijn sedert 15 November tot 8 December bezweken:

In het regentschap	Nanggoelan	27	buffels	17	runderen,
„ „ „	Pengasih	51	„	26	„
„ „ „	Sentolo	86	„	25	„
	Te zamen.	164	buffels	68	runderen.

De opgegeven geneeswijze is ook thans weder, doch meestal vruchteloos beproefd.

Banka. (November.) — Gedurende deze maand vielen er geweldige stortregens, vergezeld van hevige winden en donder, afgewisseld door slechts enkele zeer warme dagen.

In weerwil van die ongunstige weêrsgesteldheid liet de gezondheidstoestand der bevolking weinig te wenschen over.

De stand van het rijstgewas was in de verschillende districten over het algemeen niet bijzonder gunstig.

In het district Blinjoe werd het jonge gewas in de ladangs beschadigd door eene zekere soort van wormen, oelar alemoet genaamd.

In het batinschap Sekka werden van de 135 aangelegde ladangs 29 zoo zeer door die wormen aangetast, dat daarvan 3 geheel en 26 voor de helft vernield zijn.

Aan de vele regens wordt het toegeschreven, dat die wormen allengs in getal verminderd en eindelijk geheel verdwenen zijn.

Allerwege en in het bijzonder in de districten op midden-Banka, waar de oogst van het rijstgewas geene goede uitkomsten belooft, zijn dringende bevelen uitgevaardigd tot den aanplant van tweede gewassen.

In het district Muntok houdt de bevolking zich onledig met den aanplant van 500 sagopalmen en 5000 arengplanten. Ook is aldaar ten gerieve der bevolking een groote koffijtuin aangelegd.

De gambier-kultuur bij de kampong Paeding (Merawang) verkeerde in een bloeijenden toestand.

Het inzamelen van honig en was belooft ten gevolge der natte weêrsgesteldheid dit jaar geen rijken oogst.

Door het aanwezen van eene voldoende hoeveelheid water, kon het mijnwerk allerwege onafgebroken worden voortgezet. In de meeste mijnen hield men zich onledig met het opnemen van de ertslaag, en werd in enkele zelfs reeds een begin gemaakt met het smelten van de gewasschen erts.

Op den 14den November arriveerde ter reede Muntok H. B. M. opnemingsvaartuig „*Saracen*," kommandant W. Stanton.

In den nacht van den 21sten November geraakte tengevolge eener hevige windvlaag het dak van het smelthuis der mijn no. 21 (district Blinjoe) in brand. Door dadelijk aangewende krachtdadige middelen werd men den brand spoedig meester, zoodat het dak alleen afbrandde en het overige gedeelte van het smelthuis gespaard bleef.

De schade wordt begroot op p. m. ƒ 50.

In de kampong Mangka, afdeeling Djemporoh, district Soengeiliat, werd eene inlandsche vrouw, bij gelegenheid dat zij zich in de rivier baadde, door een kaaiman zoo zeer verwond, dat zij kort daarop aan de gevolgen der wonden is overleden.

Aan inkomende en uitgaande regten is gedurende deze maand

ontvangen	ƒ	4,517.35
en in November 1860	„	5.170.06
alzoo minder	ƒ	652.71

De regten gedurende de 11 eerste maanden van 1861 ontvangen, bedragen

	ƒ	39,935.71
en in 1860 over een gelijk tijdvak.	„	29,447.83
alzoo meer	ƒ	10,487.88.

Zuid- en Ooster-Afdeeling van Borneo (3 November.) — Ter hoofdplaats Bandjermassing bleef eene goede orde van zaken heerschen, terwijl handel en scheepvaart in belangrijkheid toenamen. Ook in de afdeelingen Martapoera en Tanah Laut werd de rust niet gestoord; nu en dan kwamen zich nog enkele personen onderwerpen, waaronder de opstandelingen Machmoedin en Pembakal Tenang, die den 18den November jl. den eed van trouw aan het gouvernement in handen van den civielen gezaghebber der Tanah-Laut hebben afgelegd. In het Amoenthaische hebben de zaken een meer gunstigen keer genomen. De geestdrijvers aldaar zijn herhaaldelijk door onze troepen geslagen, terwijl ook de zending van den Mufti van Martapoera en van een drietal der invloedrijkste panghoeloe's uit de residentie, om de misleide bevolking door vermaningen weder op den goeden weg te brengen, reeds eene goede uitwerking heeft gehad. Niettegenstaande de pogingen des vijands om de ons getrouwe kampongs op zijne hand te krijgen vond hij weinig bijval; ook de hoofdplaats Amoenthai zoomede Soengei Benar en Alabio hielden zich vrij goed.

De houding der bevolking van Kloewa was dubbelzinniger.

Den 24sten November jl. vernam men, dat eenige vijandelijke stroopers in de kampong Waringin waren gedrongen om leeftogt te zoeken.

De wd. regent van Amoenthai ging met Sharif Hasim, hoofd van Mendaweh, en de Linganezen derwaarts en verjoeg de roovers waarvan er twee in handen der Linganezen vielen, die hun het hoofd afsloegen.

De laatste berigten van Amoenthai behelzen weinig nieuws: de vijand bleef steeds in zijne positie te Banoea-Lawas en ondernam niets; de waterstand bleef rijzende en het opereren der troepen daardoor onmogelijk.

Na den 10den November de sterkte Goenong-Tongka verbrand te hebben, keerde onze kolonne naar de Barito terug. Eene daarna ondernomene verkenning langs de communicatie, die de Barito met de Kapoeas moet hebben, kon door den hoogen waterstand niet ver doorgezet worden.

Te Mengkatib werd de kolonne ontbonden; een gedeelte vertrok met Z. M. stoomer *Celebes* naar Bandjermassing en kwam den 10den November aldaar aan.

Den volgenden dag kwamen ook de Pegattanners met het stoomschip *Boni* ter hoofdplaats terug.

Van deze hulptroepen waren ongeveer 25 man gestorven, en verscheidenen ziek, waarom de resident aan het verzoek van den radja, om die hulptroepen naar hunne woonplaats terug te zenden, heeft gehoor gegeven.

Aan de Kapoeas bleef alles rustig. Eenige hoofden der Boven-Kapoeas zijn te Bandjermassing gekomen om den eed van trouw aan het gouvernement af te leggen.

Ook in de Kahaijan kon men den stand van zaken gunstig noemen.

(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij, in aanmerking nemende, dat de toestand, waarin de residentie Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo nog steeds verkeert, het noodzakelijk maakt den bij art. 1 der ordonnancie van den 31sten Maart 1860 (staatsblad no. 32), voor den tijd van een jaar genomen maatregel voorloopig te bestendigen.

En lettende op de artikelen 29, 31, 33 en 43 van het reglement op he beleid der regering van Nederlandsch-Indie;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge op de ordonnancie van den 31sten Maart 1860 (staatsblad no. 32), alsnog voor den tijd van twee jaren, ten aanzien van de havens van Bandjermassing en Sampit, (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo), buiten werking te stellen art. 2 van de publicatie van den 19den September 1848 (staatsblad no. 44), en diensvolgens gedurende dat tijdvak voor die havens van toepassing te verklaren het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Kommissaris-Generaal van den 8sten Augustus 1828, no. 26 staatsblad no 58).

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch-Indie geplaatst, en, voor zoo veel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te BATAVIA, den 22sten December 1861.

L. A. J. W. SLOET.

De Algemeene Secretaris,

A. LOUDON.

(Staatsblad No. 117).

Civiel Departement.

Ontslagen:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener der eerste klasse bij de indigokultuur, H. B. Wiggers.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den eersten kommies op het residentie-kantoor te Muntok (residentie Banka) F. C. A. Hagenaar.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Kultures,

Zijn overgeplaatst:

BIJ DE LANDELIJKE INKOMSTEN EN KULTURES.

Uit de residentie Banjoemaas naar de adsistent-residentie Krawang, ter beschikking van den adsistent-resident aldaar, de controleur derde klasse mr. L. E. Selliger.

Uit de residentie Bantam naar de residentie Cheribon, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der tweede klasse, A. L. J. Witte van Haemstede.

Uit de residentie Cheribon naar de residentie Madura, ter beschikking van den resident aldaar, de controleur der tweede klasse F. Meijer.

Uit de residentie Japara naar de residentie Banjoemaas, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking F. G. A. van Delden.

Uit de residentie Samarang naar de residentie Kadoe, ter beschikking van den resident aldaar, de ambtenaar ter beschikking A. C. Andreas.

BIJ DE KANEEL KULTUUR:

Uit de residentie Kediri naar de residentie Bantam, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der tweede klasse J. Horwath.

Uit de residentie Bantam naar de residentie Kediri, ter beschikking van den resident aldaar, de adsistent der derde klasse H. E. van Kraaijenoord.

BIJ DE HOOFDKOMMISSIE VAN ONDERWIJS IN NEDERLANSCH-INDIE

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, J. C. Rappard, majoor der infanterie; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezen diensten.

Benoemd:

Tot lid, mr. F. M. C. Pels Rijcken, raadsheer bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie.

Militair Departement.

Gesteld:

Op non-activiteit, de eerste luitenant F. G. M. Engel en de tweede luitenants P. J. Heck en J. J. Boucher; allen van het wapen der infanterie.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De Directeur der Posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de eerste mail-stoomer in Januarij 1862, den 1sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op

Dingsdag den 31sten December aanst.,

des avonds te 8 uren, voor *Europa, America, Britsch-Indie, Kaap de Goede Hoop, Australie, China, Japan, enz., enz., benevens voor Banka, Palembang, en Riouw.*

Op Maandag den 6den Januarij aanst. zullen Postpakketten worden gesloten voor

MACASSAR, TIMOR-KOEPANG
DELHI en de MOLUKKEN,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 7den Januarij aanst: zullen Postpakketten worden gesloten voor

BILITON, PONTIANAK en SINGKAWANG,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te Weltevreden tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Mail- en Pakketvaart in Nederlandsch-Indie, gedurende het jaar 1862.

Het vertrek der stoombooten voor de mail- en pakketvaart-dienst in Nederlandsch-Indie, gedurende het jaar 1862, blijft voorloopig vastgesteld als volgt:

van Batavia, via Muntok en Riouw, naar Singapore, den 1sten en 16den van elke maand;

van Batavia, via Samarang, naar Soerabaija, den 7den van elke maand;

van Soerabaija, via Makasser, naar de Molukken, den 18den van elke maand;

van Batavia, via (Billiton) Pontianak, naar Singkawang, den 8sten van elke maand;

van Batavia, via Benkoelen, naar Padang, den 23sten van elke maand;

van Soerabaija, via Bawean, naar Bandjermassing, den 27sten van elke maand.

Overvoer van Steenkolen.

Op Maandag den 8sten Januarij aanstaande, zal te Soerabaija, door den resident aldaar eene openbare uitbesteding worden gehouden, voor den overvoer uit het hoofd-depôt te Soerabaija, van de ondervolgende hoeveelheden steenkolen, als:

van 1000 ton naar *Amboina* in één perceel,
van 600 ton naar *Ternate* in één perceel en
van 500 ton naar *Bima* in één perceel,

onder bepaling, dat dezelve te Soerabaija moeten zijn afgehaald, op den 15den Maart eerstkomende.

De betrekkelijke voorwaarden liggen op de residentie-kantoren te Batavia, Samarang en Soerabaija ter inzage voor belanghebbenden.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings-billetten franco en tijdig aan den resident van Soerabaija in te zenden en de uitbesteding bij te wonen, of zich door gemagtigden te doen vertegenwoordigen.

De Assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijzen voor het Rund-, Varkens- en Buffelvleesch voor de maand Januarij e. k., zijn bepaald als volgt:

Rundvleesch,	per Am. pd.,	60	cents.
Varkensvleesch,	„ kattie	34	„
Buffelvleesch,	„ „	28	„

De Assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat de prijs van het Brood voor de maand Januarij e. k., blijft bepaald als volg:

voor een tarwenbrood wegende	1 A. pd.	21	cents.
„ „ „ „	½ „ „	10	„
„ „ „ „	¼ „ „	5	„

Vendutiën.

Maandag 30 December.

Voor het woonhuis van den Heer Thomas door van Slooten Morgan & Co.

en

Voor het commissiehuis van Abeelen Dennison & Co.

Dingsdag 31 December

Van preciosa's in 't lokaal der Java Bank door J. Speet.

en

Voor het commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Vertrekkende Personen.

J. M. van Leer en familie. — A. S. Fransen van de Putte en familie. — P. C. Nuijts.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLAND.

Rotterdam, 9 November. Men leest in de *Staats-Courant*: Een telegram van den consul generaal der Nederlanden te Alexandrie dd. 6 November 1861, luidt:

„De Engelsche mail is te Alexandrie zonder de Java-mail aangekomen."

— Het is bekend, — zegt de *Alg. Kunst-en Letterb.*, naar aanleiding van een artikel in de *Illustrirte Zeitung*, — dat onlangs te Berlijn de bliksem gephotographieerd is. Een berigtgever uit Celle in het dagblad voor Noord-Duitschland vestigt thans de aandacht op het feit, dat de bliksem zelf een photograaf is, en voert de volgende bewijzen aan: Leroy deelde reeds in 1786 aan de Parijsche akademie mede, dat een man die tegenover een boom stond, terwijl deze door den bliksem getroffen werd, den vorm van den boom op zijne borst vertoonde. In 1812 werden bij gelegenheid van het kappen van een bosch 6 schapen door den bliksem doodgeslagen, en men vond aan de binnenzijde hunner huid eene afbeelding dier streek; de huiden werden in het openbaar tentoongesteld. In 1825 werd aan een door den bliksem getroffen matroos, op het schip „il buon cervo", dat in de baai van Armino ankerde, een duidelijk geteekend hoefijzer opgemerkt. Bij een anderen te Zante, het getal 44, dat tegenover hem op een gebouw stond. In 1830 sloeg de bliksem in het kasteel la Bomalonnière in de Vendée, en op het ruggedeelte van het kleed eener dame zag men de afteekening van de leuning van den stoel, dien zij gedurende den bliksemslag had ingenomen. In 1852 teekende de bliksem op drooge bladen van een palmboom dennen, die er 439 voet van verwijderd stonden, en in 1857 werden eene koe en hare hoedster getroffen: op de borst der laaste vond men eene teekening der koe.

— Te Amsterdam heerscht tegenwoordig eene manie tot het oprigten van philanthropische maatschappijen. Dezer dagen heeft zich weder eene aardappelen-maatschappij gekonstitueerd. Men is daar thans in het bezit van eene vleesch-, brood-, water- en aardappelen-maatschappij, en nog ziet men eene turf- en houtmaatschappij, eene vereeniging tot het leveren van goedkoope verlichting, ja zelfs eene, waar men tabak en sigaren bijna voor niet zal kunnen bekomen, te gemoet.

— In een dagblad van Chicago lazen wij dezer dagen het volgende, dat wij merkwaardig genoeg hebben geacht, om het, met de door ons daaraan toegevoegde bijzonderheden, onzen lezers mede te deelen:

„Er woont thans eene familie in Frontstreet alhier, waarin verschillende omstandigheden van eene buitengewone zeldzaamheid vereenigd zijn. Van die familie zijn thans vijf geslachten in leven, waarvan vier in deze stad en een in Holland zijn gevestigd. Sophia Hamburg, de ondste der familie, woont thans te Amsterdam en telt 90 jaar. Zij is bet-overgrootmoeder. Hare oudste dochter huwde Mozes H. Smit, welk echtpaar met zijn afstammelingen nu in Frontstreet met der woon zijn gevestigd. De oude heer telt 71 en zijne vrouw 68 jaar. Zij vormen het tweede geslacht en zijn overgrootouders. Hun zoon, Jakob M. Smit, oud 48 jaar, en zijne vrouw Sophia, oud 41 jaar, maken het derde geslacht uit en zijn grootouders. Mozes J. Smit, hun zoon, tellende 24 jaar, en zijne vrouw, Cornelia, oud 20 jaar, vormen het vierde geslacht en zijn de ouders van Jakob M. Smit, den 19den Sept. ll. geboren, die dus het vijfde geslacht dezer merkwaardige familie nitmaakt. Opmerkenswaardig is het tevens, dat de bovengenoemde stamhouders allen eerstgeborenen zijn. Van de zijde der moeder van den laatstgemelden jonggeboren Jakob zijn mede nog vier geslachten in het leven. De overgrootouders wonen in Warrenstreet te Boston, en de grootouders, de heer Aarons en echtgenoot, in Exchangestreet, te Buffalo. De leden van dezen tak der familie werden allen te Amsterdam, in Holland, geboren."

— Aan een particulieren brief uit New-York dd. 19 Oct. ontleenen wij het volgende. „Faillissementen zijn tegenwoordig aan de orde van den dag, en daaronder velen geheel buiten schuld. Hoe vele duizenden alleen hier (in den staat New-York) van hun geheel vermogen, dikwijls van honderd duizenden beroofd zijn, zal later nog handtastelijker dan nu reeds het geval is blijken. Een mijner vrienden, een Duitscher, heeft het geheele schoone vermogen, dat hij als zelfstandig koopman in de laatste zes jaren had verworven, verloren, was voorts een half jaar lang buiten elk middel van bestaan en acht zich nu gelukkig eene plaats als kommies te hebben gevonden, ik zeg gelukkig, want duizende boekhouders zijn vruchteloos *á la recherche d' une position*. Familien, die vroeger alleen een hôtel bewoonden, huisvesten thans gemeenschappelijk. Door den thans afgesneden handel met het Zuiden gaan velen ten gronde. Daarbij weigert het Zuiden elke betaling aan het Noorden, zoowel bijzondere als openbare schulden, waartoe het door de wetten zijner regering gedwongen wordt enz.

BELGIË.

Uit Wavre-Notre-Dame (Antwerpen) wordt het volgende even zonderling als noodlottig voorval gemeld. Dingsdag ll. ontstond er tusschen den landbouwer Buchner en diens schoonbroeder, de Craen genaamd, in de woning des eersten, een hevige twist, waardoor beiden eindelijk handgemeen werden. Het zevenjarig kind van Buchner, dat bijzonder aan zijn oom was gehecht, kon niet toezien, dat zijn vader dezen mishandelde; het nam dus 's vaders geladen geweer, plaatste het op een stoel en vuurde af in de rigting der vechtenden. Het schot trof ongelukkig de vrouw van Buchner, die hen kwam scheiden, in den buik, en ondanks de onmiddelijk verleende hulp wanhoopt men er aan haar in het leven te behouden.

— Maandag avond werd bij den Franschen gezant alhier eene soirée gegeven door den heer de Caston, die wegens zijne aan het wonderbaarlijke grenzende kunstverrigtingen zich den naam „de nieuwe Cagliostro" heeft verworven. Onder anderen las hij, geblinddoekt zijnde, uit een boek, dat een vreemd minister achter zijn hoofd geopend hield.

— Eenige nachtwachts te Antwerpen hadden onlangs eene vreemde ontmoeting. Zij zagen namelijk ongeveer te twee uren 's nachts in de Schermerstraat eene geheel in het wit gekleede gedaante langzaam op hen afkomen. Nadat zij dien vreemden wandelaar haastig te gemoet waren gegaan, bevonden zij in de witte gedaante eene slaapwandelaarster, die zich in haar hemd op straat had begeven en, door de wachts wakker gemaakt, even verwonderd als verlegen over hare oogenblikkelijke bevinding was. Zij verhaalde in haren slaap te zijn opgestaan, om naar een bal in de Variétés te gaan.

ENGELAND.

De officiële lijst der bankroeten in Engeland neemt een reusachtigen omvang. De *London Gazette* van heden bevat althans niet mieder dan 78, waarbij nog moeten gevoegd worden 11 aanvragen om insolvabiliteits-verklaring. Naar aanleiding daarvan zegt de *Economist:*

„Eenigen onzer confrères schijnen eenigzins verschrikt over de lange lijsten van bankroeten in de twee laatste nommers van de *London Gazette*. Zij schrijven dit verschijnsel toe aan den onvoldoenden staat van den kleinhandel hier te lande, die dan ook op verschillende plaatsen door de algemeene kwijning en het afnemen van den handel zonder twijfel ongunstig mag genoemd worden. Doch dit is niet de oorzaak van de lange lijst in de *Gazette*, daar deze het gevolg is van eene veel minder betreurenswaardige oorzaak, namelijk van de nieuwe wet op de bankroeten, die de lijst op vier verschillende wijzen vermeerdert: 1°. Zij (de wet) geeft aan den gefailleerde de volle magt en contrôle over zijne eigene zaken, waartoe hij bij de vroegere wet alleen door bijzondere schikkingen met zijne crediteuren kon geraken. Daarenboven is een bankroet thans niet onherroepelijk: het kan naar goedvinden der crediteuren worden vernietigd en de liquidatie elken oogenblik ondershands geschieden. Deze faciliteit vermeerdert noodwendig de lijst der bankroeten. 2°. Zij ontneemt aan onderhandsche schikkingen die geheimhouding, welke vroeger zoodanige schikking boven een faillissement deed verkiezen, terwijl thans alle overeenkomsten, zullen zij voor de niet-toestemmende crediteuren verbindend zijn, in de *London Gazette* moeten worden openbaar gemaakt. 3°. De wet op de bankroeten is thans van toepassing zoowel op niet-handelaren als op kooplieden. Wel kunnen de eersten niet zoo gemakkelijk failliet worden verklaard als de laatsten; doch het kan, wanneer dan ook in minder gevallen, nogtans geschieden, hetgeen vroeger eene onmogelijkheid was. 4° De verminderde kosten van het faillissement brengen thans vele kleine zaken onder het bereik der wet, die vroeger door haar niet konden bereikt worden. — Deze vier oorzaken zijn geheel voldoende, om het vermeerderde cijfer der bankroeten te verklaren, zonder dat men noodig hebbe de verbeelding daarbij te hulp te roepen en te beweren, dat de handel hier te lande eensklaps een gevaarlijk karakter heeft aangenomen".

— Mw. Jenny Lind Goldschmidt heeft gisteren avond, na vijfjarige afzondering, in Exeter-Hall een concert gegeven, ten einde de vereischte gelden bijeen te brengen voor het bouwen eener kerk in North-Woolwich, enz. Jenny Lind handhaafde in alle opzigten haar alouden roem en werd herhaalde malen met daverend gejuich door een talrijk en enthusiastisch publiek begroet.

— Het eerstvolgende nummer van *Punch* zal als hoofdgravure bevatten de jongste ontmoeting van den koning van Pruissen met keizer Napoleon te Compiègne. Beide souvereinen zijn te paard gezeten en in jagtkostuum. De keizer strijkt peinzend door zijne knevels, als ware hij op het punt een hoogst gewigtig voorstel te doen; doch de koning neuriet stil voor zich heen een thans te Londen zeer populair lied, dat begint met de woorden: „Ik kom, wel is waar, kersversch van het land, doch mij bedriegt gij niet." De teekening van deze gravure moet voortreffelijk zijn.

— De graaf van Aberdeen, die het grootste gedeelte van het jaar wegens gezondheidsredenen in Aegypte doorbrengt, laat een gedeelte van zijn paleis te Londen in eene ambachtschool veranderen, alwaar 60 knapen op zijne kosten tot verschillende ambachten zullen worden opgeleid. Aan de nieuwe inrigting zullen ook leeskabinetten en badinrigtingen worden toegevoegd, waarvan het gebruik aan de armen in die wijk gratis zal worden toegelaten.

— De *Times* wijdt eene beschouwing aan de houding van den keizer der Franschen met betrekking tot de Italiaansche, inzonderheid tot de Romeinsche kwestie. „Aan den blik des keizers", zegt het orgaan der City, „zal wel niet ontgaan zijn dat het Italiaansche volk thans een der meest vastberaden en volhardende natiën in Europa is. Het heeft zich nu eenmaal in het hoofd gezet, geheel Italië te hebben, en zal zich ook met niets minder tevreden stellen. Wat echter zal er het gevolg van zijn, als Rome zich aan Victor Emmanuel heeft overgegeven? Eenvoudig, dat de Venetiaansche kwestie in de plaats treedt van de Romeinsche en de wereld een nieuwen strijd tusschen Frankrijk en Oostenrijk zal te gemoet zien, die misschien geheel Duitschland in zijn maalstroom medesleept. Op den dag na den intogt van Victor Emmanuel te Rome, zou zich de kreet: „Naar Venetie met Garibaldi!„ doen hooren, en in de plaats van een kleinen twist in den vorm van priesterlijke klagten, zou een groote treden in den vorm van een oorlog, met eene stijfhoofdige en thans bijna wanhopige monarchie. De keizer der Franschen heeft zonder twijfel eene poging gedaan om Pruissen wegens deze aangelegenheid te polsen. Indien koning Wilhelm I zijn invloed bij Oostenrijk aanwendde en het hem gelukte, het tot de overgave van Venetië te bewegen, dan kon de Romeinsche kwestie dadelijk worden opgelost. In het tegenovergesteld geval echter is het natuurlijk, dat keizer Napoleon dezen scheidsmuur tusschen zich en zulk een sterken tegenstander als Oostenrijk poogt staande te houden. Zoo lang de paus te Rome blijft, is de opmerkzaamheid der Italianen van Venetie afgewend. Hij zal dus de rest zijner wereldlijke magt waarschijnlijk nog lang behouden, tot de omstandigheden voor eene algemeene regeling der Italiaansche aangelegenheden rijp zijn."

— Bij gelegenheid van de benoeming van den prins van Wallis tot advocaat van den Middle Temple, welke plegtigheid overmorgen zal plaats hebben, zal de nieuwe bibliotheek in den Temple worden geopend. Tot nu toe zijn daarin 20,000 meestal regtsgeleerde werken aanwezig. Na de inwijding zal er een prachtig diner aan alle leden van de regterlijke magt, advocaten en studenten in de regten worden aangeboden. Er bestond eerst plan om een groot bal te geven, waarbij dan eene aloude plegtigheid zou plaats hebben, bestaande in een dans van de regters rondom een vuur, doch men heeft er van afgezien.

— De dagbladen deelen eene briefwisseling mede tusschen den heer Gladstone en lord Normanby, waaruit blijkt, dat de brochure tot verdediging van den ex-hertog van Modena tegen de aanvallen van den heer Gladstone *niet* door lord Normanby is geschreven, hebbende deze alleen de inleiding daartoe geleverd.

— In de jongst verloopen weken werden te Shoeburyness met zwaar gerayeerd geschut officiele proeven genomen, ten einde de nieuw uitgevonden stelsels te vergelijken met de Armstrongs en de Fransche kanonnen. Met het kanon Lancaster werden 147 schoten gedaan, waarbij men tot het 57ste schot gedurig de lading vermeerderde. Het stuk bood aan die 147 losbrandingen volkomen weerstand, doch men ondervond moeijelijkheid in het laden. Het kanon Scott vloog bij de 110de losbranding in splinters, wegens een gebrek in de boring. Het kanon Hadden berstte bij het 180ste schot aan het zundgat. Met het kanon Jeffrey werden 107 schoten gedaan, zonder dat het schijnbaar had geleden; het kanon Britten, waarmede 300 schoten werden gedaan, doorstond de eindproef, doch zijne zeven groeven waren zeer beschadigd. Het kanon Armstrong vloog bij de 46ste losbranding in splinters en het naar het Fransche stelsel gerayeerde kanon werd bij het 42ste schot buiten dienst gesteld. Al deze proeven hadden plaats met 100 ponders. Uit het resultaat dier proeven schijnt dus te blijken, dat de gerayeerde kanonnen van zwaar kaliber niet aan de verwachting der uitvinders hebben beantwoord en dat geen dier stukken voor het gebruik der marine geschikt is. De minister van oorlog heeft dan ook bereids bevel gegeven, om de aflevering der stukken aan het leger en de marine te staken.

— Het is zeker, dat Victor Hugo zijn roman, getiteld *les Misérables*, aan den uitgever Lacroix, Verboeckhoven en Cie, voor eene som van £ 12,000 (ƒ 144,000) heeft verkocht, met dien verstande, dat genoemde firma gedurende 12 jaren het regt zal hebben, van den roman zoo vele oplagen in het oorspronkelijke en in vertalingen te leveren als zij goedvindt. Een ander huis had £ 20,000 voor den roman geboden, op voorwaarde, dat het volkomen en voor altijd eigenaar daarvan zoude zijn, doch Victor Hugo heeft aan het eerste de voorkeur gegeven. *Les Misérables* zullen in acht boekdeelen worden uitgegeven en wel in vier gedeelten, ieder à twee boekdeelen. De gedeelten zullen ten titel hebben: 1°. *Fantine*; *Cosetti*; 3°. *Marius* en 4°. *Jean Valjean*. Het eerste gedeelte zal den 15den Febr. e.k. verschijnen.

— De heer Szerelemy heeft eene stof uitgevonden ter vervanging van het gewone schoen-en laarzenleder, welke stof door hem panonia wordt genoemd. Het is een geweven fabriekaat, ten eenenmale ondoordringbaar voor nat en vocht, dat berst noch krimpt, de uitwaseming doorlaat en even zacht en net aan den voet zit, als een glacé-handschoen aan de hand. Naar men verneemt, zal er eene maatschappij voor de verwerking van dit nieuwe fabriekaat worden opgerigt, hetgeen het publiek veel goedkooper dan het gewone leder zal te staan komen en buitendien veel aangenamer in het dragen is.

— Sedert drie dagen is de telegrafische linie tusschen Londen, Malta en Alexandrie geregeld in werking. Eene depêche van hier naar Alexandrie (20 woorden) kost £ 2.6.9, wanneer de dienst op de Italiaansche stations goed geregeld zal zijn, zal eene depêche van het eene einde der linie naar het andere wel in 5 a 6 uren kunnen worden overgeseind.

— Er zijn berigten ontvangen uit New York van 26 Oct. Daarmede verneemt men, dat op den 21sten tusschen de voorhoede der noordelijke troepen onder generaal Stone en eene afdeeling zuidelijken onder generaal Evans bij Leesburg een veldslag is geleverd. Eerstgemelden waren ten slotte gedwongen het veld te ruimen en over de Potomac terug te trekken; zij verloren 600 dooden, waaronder generaal Baker; het verlies der zuidelijken is niet bekend. Nadat de noordelijke troepen versterkingen ontvangen hadden, rukten zij nogmaals tegen Leesburg op, doch trokken weder naar Maryland af, omdat twee vijandelijke kolonnes tegen hen avanceerden. Het berigt der Seperatisten aangaande het gevecht bij New-Orleans was zeer overdreven. De noordelijken verloren noch schepen, noch manschappen. De zuidelijken zijn naar Santa Rosa teruggetrokken. Generaal Price trekt, naar men zegt, mede terug. Eene uit 80 schepen bestaande met 500 stukken geschut uitgeruste vloot, welke 30 a 40,000 man aan boord heeft, zou den 27sten Campton verlaten om eene expeditie te ondernemen. De Heeren Mason en Sliddell, die als commissarissen van de zuidelijke staten naar Londen en Parijs zijn afgevaardigd, zijn naar men zegt te Cardenas op Cuba aan land gestapt. De telegrafische linie naar San Franscisco is sedert den 23sten voltooid. Een kabinetsraad te Washington, 22 October gehouden, heeft met algemeene stemmen besloten tot ontslag van generaal Fremont; generaal-majoor Hunter zal hem vervangen. Men gevoelt aldaar eenige bezorgdheid omtrent de aanvoeren van fourage, enz, die vroeger den Potomac opkwamen, welke rivier, zoo als men weet, door de Geconfedereerden is gesloten.

FRANKRIJK.

Het berigt, dat generaal de Goyon tot „général en chef" is benoemd, is onwaar. Hij had aan den keizer om dien titel verzocht, daar deze hem den rang van maarschalk verzekert, doch de minister van oorlog was er tegen en heeft geantwoord, dat hij dien titel alleen kon verwerven, wanneer hij aan het hoofd van een legerkorps tegenover den vijand had gestaan. Om evenwel eenigzins te voldoen aan eene halve belofte, door den keizer gegeven, heeft men hem den titel van „commandant en chef" verleend, welke volstrekt geene voorregten schenkt.

Parijs, 4 Nov. De zoo veel besproken kabinetswijziging schijnt eindelijk eene waarheid te worden. Gij kunt eerstdaags het officiële besluit hieromtrent te gemoet zien. De heer Forcade de la Roquette, die voor zijne taak blijkt onberekend te zijn, zal aftreden, terwijl de heer Fould weder van het kabinet zal uitmaken. Ik weet echter niet of hij tot minister van financiën dan wel tot minister van staat zal worden benoemd.

Voorts zal de president van den raad van state, de heer Rouher, tot ministre-orateur, derhalve zonder portefeuille, aan het kabinet worden toegevoegd. Er is nog van andere wijzigingen sprake. Zoo zal de heer Baroche, voormalig voorzitter van den raad van state, tot voorzitter van het wetgevend ligchaam, en de heer Haussman, prefect der Seine, tot minister van openbare werken worden benoemd.

Voor de portefeuille van binnenlandsche zaken komen de heeren Pietri en Laity in aanmerking, terwijl aan den heer de Thouvenel de leiding van het departement van buitenlandsche zaken zal blijven opgedragen.

Nopens het door den heer de Morny in te nemen standpunt, wiens afwezigheid bij de feesten te Compiègne de algemeene aandacht trok, weet ik u nog niets bepaalds te melden.

Ook worden nog andere combinatiën genoemd, en wel in de eerste plaats de herbenoeming van den heer de Persigny tot gezant te Londen en die van graaf Walewski te St. Petersburg. De laatste schijnt echter met zijn Poolschen naam weinig genegen, als zoodanig te St. Petersburg op te treden.

Eindelijk zullen nog onderscheidene veranderingen in de overige gezantschappen plaats hebben.

De financiële toestand der bank blijft nog altijd hagchelijk. Onder voorbehoud deel ik u mede, dat men in sommige financiële kringen wil weten, dat de bank aanstaanden Donderdag haar disconto op nieuw zal verhoogen.

— Men beweert, dat de keizer besloten heeft in het vervolg zelf den grootmeester-nationaal der vrijmetselaren te benoemen.

— Een der aannemers van de werkzaamheden aan den boulevard Mazas stond op het punt een groot aantal zijner werklieden te ontslaan, daar hij ze niet meer kon betalen. De prefect van het departement der Seine heeft, om dat te vermijden, hem de benoodigde som voorgeschoten.

— Zekere heer Salles, koopvaardij-kapitein, heeft aan de *Société d'acclimatation* voorgesteld, dat er maatregelen werden genomen, om schildpadden aan te kweeken. Deze dieren, wier eijeren en jongen zoo zeer worden vervolgd, zijn aan de kusten van de Middellandsche zee in zoo grooten getale aanwezig, dat men ze zonder moeite met de hand kan grijpen. Het is dus hier niet zoo zeer te doen, om ze aan het klimaat van Europa te gewennen, als wel om de eijeren en de jongen te beveiligen.

Wanneer deze dieren eijeren moeten leggen, dan komen zij dit bij duizenden op het strand doen; daar zij echter altijd een spoor achterlaten, is het zeer gemakkelijk die eijeren te vinden en deze worden dan ook door de kustbewoners en door sommige dieren weggeroofd. Wanneer de weinige eijeren, die men niet heeft kunnen vinden, door de warmte der zon zijn uitgebroeid, dan begeven de jonggeboren schildpadden, die zoo groot als een kikvorsch zijn, zich bij geheele karavanen naar zee, doch bij dien togt wordt een groot gedeelte door roofvogels gepakt, terwijl weder een ander gedeelte aan het strand de buit van kreeften en krabben wordt.

Men behoeft dus slechts de eijeren en de jongen te beschermen door ze in aquaria op te nemen; deze schildpadteelt zou men aan de Fransche kust aan de Middellandsche Zee en aan die van Corsica, Sardinië, Algerië en de Baleariische eilanden met groote winst kunnen uitoefenen.

— Onlangs werd zekere galeiboef, Laborde genaamd, naar Brest gezonden, om de straf te ondergaan, waartoe hij bij verstek was veroordeeld. Deze man zou, wanneer de dood hem niet van alle verdere straf ontsloeg, ten gevolge van onderscheidene vonnissen ruim honderd jaar in den baguo moeten blijven. Een andere galeiboef, die onlangs van Toulon naar Cayenne is overgebragt, zal, wanneer hij het leven behoudt, meer dan twee honderd jaar een gedwongen kostganger van den staat zijn.

— In het gesprek tusschen den keizer en den heer Ratazzi heeft Z. M. volstrekt geene hoop gegeven op eene spoedige oplossing der Romeinsche kwestie. Even als aan den heer de Morny en aan prins Napoleon, heeft Z. M. aan den heer Ratazzi gezegd, dat Frankrijk zijne troepen niet kon terugroepen, zoo lang de Italiaansche regering niet met den paus eenige schikking had aangegaan. Prins Napoleon heeft zich echter niet laten afschrikken, maar weder aan den keizer geschreven en alle mogelijke opmerkingen ten gunste van eene spoedige oplossing der Romeinsche kwestie aan 's keizers aandacht onderworpen. Z. M. heeft daarop zeer vriendelijk geantwoord, doch houdt zich aan zijne zienswijze.

— Er is sprake van een kort uitstapje, dat de keizer naar Brussel en 's Gravenhage zou doen, om een tegenbezoek te brengen aan de koningen van België en de Nederlanden.

— Aangaande den raad, dien de keizer aan koning Victor Emmanuel heeft gegeven, om zijn leger vóór 1 Maart geheel voor een oorlog gereed te doen zijn, verneemt men thans het volgende. Niet slechts vestigt de keizer de aandacht van zijn Italiaanschen bondgenoot thans op de noodzakelijkheid, die er bestaat om de militaire organisatie van zijn rijk te verhaasten; dit is reeds vroeger herhaaldelijk gedaan. De gedwongen verdaging van de oplossing der Romeinsche kwestie heeft Z. M. de oogen doen wenden op al hetgeen kan gebeuren, en thans heeft hij er nog met meer kracht op aangedrongen, dat die militaire organisatie binnen korten tijd ten einde worde gebragt.

— Aangaande de Romeinsche kwestie beweert men, dat de keizer, toen hij den heer Ratazzi ten gehoore ontving, tot dezen staatsman zou hebben gezegd: „Men moet het te Turijn maar zoo in orde brengen en zien te schikken, alsof Rome niet bestond". Ook zou de keizer niet onduidelijk hebben te kennen gegeven, dat, indien eene algemeene beweging in Italië tot een aanval van Venetië mogt leiden, Italië op zich zelf moest rekenen.

— Van den 1sten Januarij 1862 af zullen er postzegels van acht verschillende kleuren en prijzen bestaan, namelijk van 1, 2, 4, 5, 10, 20, 40 en 45 centimes; men zal ze kunnen koopen aan alle postbureaux en tabakswinkels.

— De verkoop van tabak in Frankrijk, die sedert 1816 een monopolie der regering is, bedroeg in 1819 14 millioen, 1829 66 millioen en 1847 117½ millioen. Voor 1862 is die op 223,400,000 fr. geraamd, waarvan na aftrek der inkoopsom van 45,34,000 fr. en de kosten der dienst van 16 millioen eene netto winst van 162 millioen voor den Staat overblijft. Rekent men hierbij eene winst van 12 pCt. voor de kleinhandelaars, dan volgt daaruit dat 250 millioen aan tabak in Frankrijk wordt verbruikt.

— De heer Nigra heeft dezer dagen eene zeer levendige woordenwisseling met den heer Thouvenel over de Italiaansche kwestie gehad. Men verwondert zich, dat de heer Nigra, dien men tot nu toe verreweg meer achter de coulisses der groote opera en in de boudoirs der actrices dan in diplomatieke kringen en in de kabinetten der ministers aantrof, zich tot eene discussie met den heer Thouvenel heeft laten verleiden. Het is overigens niet waarschijnlijk, dat de belangen van Italie nog langer alhier aan dezen door den heer de Cavour geïmproviseerden diplomaat zullen blijven toevertrouwd.

— De *Opinion Nationale* heeft van den heer de la Guéronniére een brief ontvangen, waarin deze antwoordt op de interpellatie van dat blad, welke geschied is met het doel om te weten of het waar is, dat de *Patrie* voortaan onder zijne directie staat, en waarin wordt gevraagd of het karakter, dat door de openbare meening aan sommige zijner geschriften, en vooral aan die over de Italiaansche kwestie, wordt toegeschreven, de verantwoordelijkheid zijner inlichtingen niet tot een veel hooger geplaatsten persoon dan tot hem zou opvoeren.

De heer de la Guéronnière verklaart, dat hij er trotsch op is, zich aan de journalistiek te hebben gewijd, omdat hij daaraan heeft te danken, dat hij lid geworden is van het wetgevend ligchaam, den raad van state en den senaat. Evenwel heeft hij er nooit aan gedacht om de verantwoordelijkheid eene directie van een dagblad op zich te nemen, of zich tot eene vaste medewerking te verbinden. Wat betreft zijne geschriften, hierin moet men niets zoeken dan zijne eigene denkbeelden. Wanneer die overeenkomen met de politiek der Fransche regering, dan is het, omdat hij overtuigd is, dat deze regtvaardig, met de rede overeenkomstig en groot is.

— De Europesche gastronomie heeft een zwaar verlies geleden door den dood van den beroemden restaurateur Very. Zijne gebouwen in het Palais-Royal staan te huur. Zijne concurrenten doen tegenwoordig ongehoorde pogingen, om de algemeene aandacht te vestigen. Zoo heeft een hunner een wild zwijn met huid en hair voor zijne restauratie geplaatst. Zulk eene aankondiging weegt voorzeker tegen 20 advertentien op en wordt niet ligt ligt over het hoofd gezien.

— Er loopt een gerucht, dat prins von Metternich, Oostenrijks gezant te Parijs, waarschijnlijk tot minister bij het Weener kabinet zal worden gekozen. Mogt dit waar zijn, dan kan dit niet anders dan gunstig voor Frankrijk werken, daar deze prins zich een voorstander van Frankrijk heeft getoond.

— In het departement Vaucluse is dezer dagen een vreeselijke moord gepleegd. De landeigenaar Leonard, die een tweede huwelijk had aangegaan, kwam in den ochtend van den 21sten Oct. met bloed bevlekt bij zijn buurman, voorgevende, dat er op hem was geschoten. Daar het den buurman bleek, dat slechts met los kruid was geschoten, kwam hem dit verdacht voor en ging hij dadelijk naar Leonards woning. Men vond daar de deur verkoold en, toen deze was opengeloopen, vond men in de half uitgebrande kamer de drie verkoolde en verminkte lijken van de vrouw, van een kind uit het eerste en van een ander uit het tweede huwelijk. Het hoofd, de beenen en de armen van de vrouw waren van den romp des ligchaams afgesneden; de ingewanden lagen in eene half verkoolde mand. Leonard blijft ontkennen, dat hij de misdadiger is en beweert in den nacht te zijn aangevallen en door het ontvangen van het schot den geheelen nacht bewusteloos te zijn geweest, zoodat hij niet weet, wat er is voorgevallen. Het onderzoek wordt voortgezet.

— Er loopt een gerucht dat de keizer aan koning Victor Emmanuel heeft doen aanzeggen, dat deze zijn leger zoodanig moet organiseren, dat het tegen 1 Maart aanstaande geheel gereed is, ingeval er een oorlog mogt ontstaan.

— Er wordt zeer veel gesproken over het huwelijk van princes Anna Murat met den prins van Oranje. Men voegt er bij, dat de keizer aan de princes twee millioen tot huwelijksgift zou geven.

— Men gelooft, dat de militaire deelneming van Frankrijk aan de Mexicaansche expeditie van grooteren omvang zal worden, dan bij het tractaat is bepaald; men spreekt er van, dat er behalve het aantal manschappen, waarvan de overeenkomst spreekt, nog een regiment Zouaven en een korps kavallerie, doch zonder paarden, naar Mexico zullen worden gezonden; de paarden voor dit korps benoodigd zullen in Mexico worden aangeschaft.

— De keizer, die een ijverig voorstander der wetenschappen is, heeft de hoogleeraren Bunsen en Kirchhoff het kruis van het legioen van eer geschonken, voor hunne uitstekende verrigtingen, waaraan de *Moniteur* heden een uitvoerig artikel wijdt.

— De moeijelijkheden, welke bij de vrijmetselarij in Frankrijk zijn ontstaan ten opzigte van de verkiezing van een grootmeester nationaal, zullen weldra zijn uit den weg geruimd, ten gevolge van de tusschenkomst des keizers. Er zal waarschijnlijk een voorloopig bestuur worden benoemd, dat gedurende onbepaalden tijd de functiën van den grootmeester zal waarnemen. Dit voorstel wordt door verscheidene loges in Frankrijk ondersteund.

— Mgr. Billiet, de nieuwbenoemde kardinaal, is 79 jaar oud; hij is de zoon van een boer uit Savoye en was tot zijn 15de jaar zwijnen drijver. Op zijn 17de jaar begon hij zijne studiën aan het seminarium en was op zijn op 20ste professor in de theologie. Toen hij 42 jaar was, werd hij tot bisschop benoemd en is thans sedert 22 jaren aartsbisschop van Chambéry.

— De lord-mayor van Londen en zijne echtgenoot zijn insgelijks uitgenoodigd naar Compiègne te komen.

Het hof zal bij het zachte weder wel tot December te Compiègne blijven. Er zullen in deze maand schitterende feesten en partijen plaats hebben. Gelijk gij zeker weet, behooren de broeders van den koning van Portugal reeds tot 's keizers gasten aldaar Morgen is er te hunner eere een diner van 60 couverts, waarbij de burgerlijke en civiele autoriteiten van Compiègne mede zijn genoodigd. Maandag zal de eerste reeks van genoodigden derwaarts komen, waartoe prins en princes Napoleon en graaf en gravin de Persigny behooren.

— Sommige bladen hebben medegedeeld, dat de Keizer een eigenhandigen brief aan den Hr. Guizot zou hebben geschreven naar aanleiding van diens jongste werk: „De Christelijke Maatschappij en Kerk." Dit is bezijden de waarheid. Wel schreef Z. M. aan den Heer Guizot een brief, maar alleen om dezen zijn dank te betuigen voor de wijze, waarop hij in het vierde deel zijner Mémoires van den aanslag te Straatsburg heeft gewag gemaakt.

— In een brief uit Napels wordt medegedeeld, dat eene der meest beruchte rooverbenden, namelijk die van Crocco Donatelli die in het arrondissement Melfi zooveel schrik verspreidde, eindelijk totaal verslagen is. Deze bende, bestaande uit 80 ruiters en 40 man te voet, werd aldaar aan de eene zijde door de nationale garde en aan de andere door de lanciers uit Lucca aangevallen. Aanvankelijk verdedigden de roovers zich zeer goed, maar de aanval werd zoo hevig doorgezet, dat zij weldra allen de vlugt moesten nemen en velen zich in de nabij gelegen boerenwoningen trachten te redden. Dit laatste hielp evenwel niet, daar zij terstond van alle kanten nagezet, ingesloten en te voorschijn gehaald, de een na den ander werden doodgeschoten. De aanvoerder, een ontvlugte galeislaaf, die den titel van „generaal van Basilicata bij de gratie van Koning Frans II" had aangenomen, werd op aanwijzing van eenige boeren door de lanciers vervolgd en na eene hardnekkige verdediging nedergesabeld. In zijn zadeltuig vond men eenige zeer belangrijke papieren en eene som van 3000 dukaten in specie.

— De *Constitutionnel* van heden ochtend bevatte een vrij hevig artikel tegen de wereldlijke magt van den paus, waarin onderscheiden volzinnen uit het werk van den abt Passaglia voorkomen. De *Patrie* antwoordt hierop en beweert, dat het artikel van den *Constitutionnel* geheel in tweestrijd is met de tegenwoordige denkbeelden van de regering.

— Op verschillende plaatsen der stad zijn, ten gevolge van den hoogen prijs van het brood, oproerige plakkaten aangeplakt; verscheidene personen zijn in hechtenis genomen.

— De *Constitutionnel* bevat een artikel, waarin gevraagd wordt: „Waarom zijn wij sedert 12 jaar te Rome? Om de persoonlijke veiligheid van den paus te waarborgen. Kunnen wij altijd te Rome blijven? Stellig niet. Eene dringende noodzakelijkheid discht dus eene schikking, waardoor de onafhankelijkheid van een pauselijken stoel even als vroeger blijve bestaan. De on-

afhankelijkheid van een souverein, die voor zijne eigene veiligheid niet voldoende is, bestaat niet. Kan men zeggen dat de paus onafhankelijk is, wanneer hij nu eens door de wapenen van Oostenrijk, dan eens door de Fransche wapenen, tegen eene onophoudelijk dreigende omwenteling wordt beschermd?"

DUITSCHLAND.

Weenen, 4 Nov. Met betrekking tot het onderhoud des keizers met den kardinaal primaat van Hongarije, worden nadere bijzonderheden gemeld, geheel overeenstemmende met de voor dien geestelijke weinig vleijende mededeeling der *Wiener Zeitung*. De keizer moet den prelaat namelijk verweten hebben, dat deze, ofschoon alles aan de genade van zijn vorst te danken hebbende, thans aan het hoofd eener beweging was getreden, welke regtstreeks tegen de kroon gerigt is. Toen de primaat zich wilde verontschuldigen door de verklaring, dat de openbaarmaking van zijn schrijven tegen zijn wil was geschied, moet de keizer geantwoord hebben, minder om de openbaarmaking dan wel om den inhoud van dat schrijven ontevreden te zijn, daar dit eene onverbloemde beleediging der kroon was. Ten slotte moet hij den kerkvorst onder het oog hebben gebragt, dat deze het slechts aan zijn hoogen ouderdom en aan zijne hooge kerkelijke waardigheid te danken had, dat men geene strengere maatregelen tegen hem nam. Door een en ander moet de primaat zeer ter neer geslagen zijn. Overigens wordt de benoeming van den administrateur, die zijne functiën als gouverneur van het comitaat Gran zal controleren, binnen weinige dagen te gemoet gezien.

— Zoo als te voorzien was, wordt het schrijven van den vorst-primaat van Hongarije aan den hofkanselier hier zeer ongunstig beoordeeld. De *Presse* zegt omtrent dit stuk het volgende: „Het is een vreeselijke kreet, die weder uit Hongarije tot de regering opgaat. Een land, waarin nog dergelijke taal tot de regering gerigt wordt, zal men bezwaarlijk met prefecten, zoo als von Schmerling ze wil benoemen, kunnen tevreden stellen; wij vreezen echter, dat er slechts tusschen die instelling of nog iets ergers zal moeten gekozen worden”.

— Op het landgoed Kisigmand, in het comitaat van Komorn gelegen en toebehoorende aan den heer Ghyczy Kalman, president der tweede kamer van den ontbonden Hongaarschen landdag, zijn reeds sedert eenige weken 40 kurassiers ingekwartierd, als zijnde genoemde heer voortdurend weigerachtig, om de door hem verschuldigde belastingen te voldoen.

— Men schrijft uit Hannover, dat te Vechta een meisje, uit een gemengd huwelijk geboren en dat haar vader in de protestantsche godsdienst wilde opvoeden, dezer dagen plotseling is verdwenen, hetgeen men aan ultramontaanschen invloed toeschrijft. Voor eenige jaren is op dezelfde plaats en onder gelijke omstandigheden een meisje verdwenen en tot dusver nog niet teruggevonden.

— Den 12 dezer zal het onderwijs in de onderscheidene faculteiten aan de hoogeschool te Padua weder voor de studenten uit het Lombardisch Venetiaansch koningrijk opengesteld worden.

— Naar men verneemt, is het jongste nommer van den *Kladderadatsch* hier in beslag genomen, en wel wegens een leading-artikel, waarin het satyrieke blad, in bijbelschen vorm, eene op de jongste festiviteiten zinspelende scheppingsgeschiedenis verhaalt.

— Een der Weener bladen, de *Ostdeutsche Post*, schrijft het volgende: „Twee dingen hebben Oostenrijk in den loop van dit moeijelijke jaar beschermend ter zijde gestaan: het ongestoord behoud van den vrede met het buitenland en de gezegende oogst. Stellen wij ons echter een dezer beide factoren in tegenovergestelden zin voor den geest: een aanval van buiten of een mislukken van den oogst, en de gevaren, waarin dan de staat zou verkeeren, waren onafzienbaar. Immers heeft de Hongaarsche beweging klaarblijkelijk op het weder uitbarsten van den oorlog gerekend, en de zoogenaamde revolutiepartij had zekerlijk niet het hoofd zoo hoog opgeheven, zoo zij niet gedacht had aan eene nabijzijnde expeditie van Garibaldi naar de kusten van Dalmatië, aan de herhaling van het geheele spel, dat tegenover het koningrijk der Beide-Siciliën begonnen en ten einde gebragt is. Niets van dit alles is echter gebeurd, en zoo min wij gelooven, dat de tijden van Napoleon III in Europa een duurzamen vrede zullen doen genieten, evenmin is er voorshands uitzigt op een oorlog. Deze troostgronden van de *Ostd. Post* mogen wel wat zwak genoemd worden; in elk geval heeft Oostenrijk vooreerst zoo veel in zijne inwendige aangelegenheden te schikken, dat men het allezins kan begrijpen, waarom men er zich vleit met het voortdurend uitblijven van een aanval van buiten, welke bij de tegenwoordige gesteldheid der zaken het Weener kabinet al zeer ongelegen zou komen.

— In tegenwoordigheid des keizers is men heden ochtend begonnen met het beschieten en slechten van den nabij Rothneusiedl gelegen kasteelvormigen toren, waarvan de opbouw aartshertog Maximiliaan d' Este ongeveer anderhalf millioen kostte. Men neemt deze gelegenheid tevens te baat, om de kracht van het nieuw geraveerd geschut van het zwaarste kaliber te beproeven; ofschoon het geschut nagenoeg 3000 schreden van den toren verwijderd is, moet nu reeds een deel van dit zeer massief en sterk gebouw op het instorten staan.

— Uit Bielitz (Silezië) schrijft men, dat in een plaatsje in de nabijheid dier stad een hoogst zeldzaam huwelijk moet zijn gesloten. De bruidegom telde 19, de bruid echter slechts 105 jaren! Zij moet echter nog in het bezit van al hare ligchamelijke en geestvermogens zijn en er nagenoeg uitzien als eene vrouw van 50 jaren, die nog geene grijze hairen heeft. Ook moet zij nog nooit ziek geweest zijn, ofschoon zij elken avond, vóór het te ruste gaan, eenige glaasjes brandewijn nutigde. Deze dame telde op zijn best 85 jaren, toen zij weduwe werd. Haar eerste man was lid eener rooverbende, die in de vorige eeuw de omstreken van Bielitz onveilig maakte, en waarvan alle leden, ten getale van 18, in 1776 werden opgehangen. De tweede weduwe had voor hare tweede bruiloft den 6 September gekozen, zijnde juist de verjaardag der teregtstelling van haar eersten echtvriend.

— Eergisteren is te Berlijn in 83jarigen leeftijd overleden de minister van staat Dr. K. Fr. von Savigny. De afgestorvene, beroemd als uitstekend regtsgeleerde, had zich sedert 1848 aan het openbaar leven onttrokken, en dan ook nooit zijn zetel in het heerenhuis ingenomen, ja zelfs verleden jaar geen deel genomen aan het jubilé der universiteit. In Maart 1842 verliet hij zijn leerstoel, om bij de herziening der wetten minister van justitie te worden, welke portefeuille hij tot den 19 Maart 1848 beheerde. Na het overlijden van Alxeander von Humboldt, in 1859, werd hij benoemd tot kanselier der vredes-klasse van de orde *pour le mérite* voor wetenschap en kunst.

— Een feest door den buitengewonen Franschen gezant, den hertog van Magenta, ter eere van den koning van Pruissen te Berlijn gegeven, was allerschitterendst, en overtrof in pracht en weelde alles wat de oogen der gasten misschien ooit hadden aanschouwd. Het hotel der Fransche ambassade was, met het oog op deze partij, binnen weinige dagen, geheel verbouwd. De geheele voorgevel was met veelkleurige lampions schitterend geïllumineerd. Aan het einde der danszaal waren, onder een purperen troonhemel, waarop de gouden adelaars van Frankrijk prijkten, op een met prachtige tapijten bedekte verhevenheid, twee zwaar vergulde zetels geplaatst, voor het koninklijk echtpaar bestemd. Te 9½ uur verschenen HH. MM. De koning en zijn gevolg waren in gala-kleeding. Z. M. droeg het groot kruis van Legioen van Eer. HH. MM. werden door den hertog en de hertogin van Magenta aan den ingang van 't hotel opgewacht. De koning bood de hertogin den arm; H. M. volgde met den hertog. De quadrille d'honneur was als volgt zamengesteld: de kroonprins met de hertogin, de kroonprinces met den hertog; princes Frederik Karel met den eersten adjudant van den gastheer; het vierde paar wisselde bij elke figuur af; alleen de hoogstgeplaatste personen werden natuurlijk daar toegelaten. De zaal, boven uit de loges gezien, leverde een prachtig schouwspel op. Zij vormde een breeden cirkel met uitspringende zijden. Het gewelf werd door negen reusachtige vergulde pijlers, in den vorm van palmboomen, ondersteund. De wanden waren in Alhambrastijl geschilderd, op een zeegroenen grond, waren roode, blaauwe en goudkleurige versierselen aangebragt. Veertien kolossale, eveneens zwaar vergulde, en met meesterhand bewerkte girandole's, 't waslicht van 24 kristallen kroonen, en ontelbare zilveren armluchters, verlichtten de zaal. Te 12 uren begon het souper, dat in weelde en keur van geregten en wijnen zijn weêrga misschien nooit heeft gevonden. HH. MM. verlieten ten 1 uur het feest. Daarna werd het bal voortgezet, 't welk tot 4 uren in den morgen voortduurde.

— De rust is dezer dagen te Berlijn herhaaldelijk gestoord geworden. De ongeregeldheden zijn eerst ontstaan, doordien een werkman in de zoogenaamde Königsmauer, een zeer ter slechter naam staande straat, zijne vroeger van hem weggeloopen vrouw ontmoette, hetgeen aanleiding tot ergerlijke tooneelen gaf. Des avonds keerde de man met zijne kameraden terug om het huis, waarin de vrouw zich bevond, binnen te dringen, waarin zij alles vernielden. De aangevallenen kregen spoedig hulp, hetgeen mede het geval was met de aanvallers, zoodat weldra eene algemeene vechtpartij ontstond, en de inmiddels toegesnelde policie gebruik van hare wapens moest maken. De steeds vermeerderende aanvallers werden door de policie uit de Königsmauer naar de aangrenzende straten en van daar naar het Alexandersplein verdreven, waar zij echter den strijd tegen de policie met straatsteenen enz. hardnekkig voortzetten. Eerst te 2 uren 's morgens was de policie meester van het terrein, nadat zij de aanvallers van alle zijden omsingeld had. Natuurlijk werden aan beide kanten verscheidene personen gewond; gelukkig werd echter niemand gedood. Van verschillende huizen in de Königsmauer zijn de deuren en vensters vernield.

Den volgenden dag herhaalden zich deze ongeregeldheden, hoewel in geringer mate dan den vorigen dag. Zoodra het donker werd, verzamelden zich op het Alexandersplein en in de nabij gelegene straten een aantal personen uit de heffe des volks, die geneigd schenen buitensporigheden te plegen. Het waren meestal jongelingen van 17 à 20 jaren, die in hoopen van 50 à 100 verdeeld, onder geschreeuw en gefluit de straten doortrokken, de policie, die tot herstel der orde verscheen, spottend ontvingen en met steenen wierpen, en zich ten slotte nagenoeg op één punt vereenigden. Nadat verscheidene policieagenten gekwetst waren, vond men het raadzaam met de blanke sabel tegen de onrustst0kers te ageren. Het gevolg hiervan was dat de straten weldra gezuiverd werden van het gepeupel. Verscheidene personen uit de menigte zijn gewond en veertien in arrest gebragt. Te 10 uren was de rust overal hersteld.

De *Volkszeitung* zegt zeker te weten, dat bij deze ongeregeldheden niet alleen vele soldaten met de opgewondene menigte één lijn hebben getrokken, en aan 't gepleegde geweld medepligtig zijn geweest, maar zelfs door hen onderscheidene belhamels aan de policie onttrokken, en in de Alexanderskazerne in veiligheid gebragt zijn.

— De Fransche kroonings-gezant, hertog van Magenta, vertoont zich hier in het openbaar met bijzondere praal. Na afloop der groote parade op gisteren, doorreed hij de stad in eene prachtige koets, bespannen met zes paarden, door lakkeijen geleid, zoodat het rijtuig zich stapvoets bewoog. De koets werd door twee voor- en twee achterrijders vergezeld; achter op het rijtuig stonden drie knechten, terwijl het gevolgd werd door twee zeer elegante koetsen, het gevolg van den hertog bevattende.

— Te Fulda heeft het veel sensatie gewekt, dat dezer dagen eene openbare voordragt van den pater Jezuiet Hasslacher, waartoe aanvankelijk door de politie en het gewestelijk bestuur goedkeuring was verleend, op den oogenblik dat zij zou aanvangen door een politiebeambte in naam der wet werd verhinderd.

— In het dorp Misslareuth, aan de Beijersche grenzen, is Zondag jl. een treurig ongeluk gebeurd. Er werd eene nieuwe danszaal ingewijd; in vrolijke luim sloeg een jonge boer den hals van eene wijnflesch af; ongelukkig trof echter het glas een in de nabijheid zittend boerenmeisje met zoo veel kracht aan den hals, dat de slagader doorgesneden werd en het meisje binnen weinige minuten overleed.

— De generaal Palffij, die bestemd is om aan het hoofd der Hongaarsche regering te worden gesteld, is bekend als een man van een voortvarend en zelfstandig karakter, in wien de Keizer een volledig vertrouwen kan stellen. Zijn zetel zal hij te Ofen vestigen en met het beleid der burgerlijke dat der militaire zaken vereenigen. Hij is heden in de hoofdstad aangekomen en door den Keizer ontvangen.

— Het Jarander comitaat heeft voor eenige maanden een verzoekschrift aan de regering gerigt, waarbij het met andere deelen van Zevenbergen bij Hongarije wenschte te worden ingelijfd. Dit verzoek werd in der tijd ingewilligd. Thans echter is door dit comitaat eene nieuwe petitie aan den Keizer gezonden, waarbij wordt gevraagd om weder tot Zevenbergen terug te keeren, uithoofde de nieuwe verbinding zoo weinige goede vruchten heeft opgeleverd, dat met verlangen het uur van scheiding wordt te gemoet gezien.

— Volgens de jongste berigten uit het leger van Omer Pacha, heeft deze veldoverste zich tot heden bepaald tot het insluiten van het Montenegrijnsche grondgebied aan de eene zijde, terwijl eene Turksche vloot de kust blokkeert: op die wijze kan Montenegro geen toevoer ontvangen van levensmiddelen of amunitie. De Pacha hoopt, dat hij Montenegro gemakkelijker tot onderwerping zal brengen door insluiting dan door een land binnen te trekken, dat met zoo veel voordeel zelfs tegen eene overmagt kan verdedigd worden.

— Volgens een der dagbladen zal binnen een paar dagen het gewijzigde reglement betreffende de vertegenwoordiging van het riddermatige grondbezit in het Huis der Heeren worden openbaar gemaakt. Door deze wijziging zullen de riddergoedbezitters in bedoeld Huis in plaats van 90, slechts 46 leden ter vergadering zenden. De bepaling, dat het geslacht waartoe de eigenaar behoort, gedurende 100 jaren in het bezit dier vaste goederen moet zijn geweest om verkiesbaar te zijn, zal bij het reglement op 50 jaren verminderd worden.

ITALIË.

In eene particuliere correspondentie uit Turin wordt medegedeeld: Den 29 sten October vertrok een kapitein van het regement lanciers, vergezeld van een der officieren van gezondheid en den aalmoezenier van het reg. in een huurrijtuig naar Candola, om aldaar een bezoek af te leggen bij een luitenant van hetzelfde regement, die in den laatsten strijd tegen de roovers gewond was en ten gevolge daarvan zeer ziek lag. Des avonds op hun terugweg werden zij op ongeveer vier mijlen van Foggia door een veertigtal roovers overvallen; in den letterlijken zin des woords uitgekleed en doodgemarteld, waarna hunne verminkte lijken door de bandieten aan den weg werden ten toon gesteld. De luitenant wien zij bezocht hadden, werd zoodanig door den schrik over dit ongeval getroffen, dat hij denzelfden dag aan de gevolgen daarvan overleed.

— Generaal Cialdini heeft de 105,100 ducaten, welke hij in drie maanden tijd van zijn tractement had overgelegd, aldus verdeeld: Tot de oprigting eener disconto-kas voor den kleinhandel 50,000; ten behoeve der gestichten voor de werkende klasse 30,000; tot oprigting van schermscholen bij de nationale garde 6000; aan het asyl te Carminello 2000, aan dat te Paradiso 500, aan dat te San Germano en aan het comité der Romeinsche en Venetiaansche emigratie 2000 dukaten, terwijl het overige is verdeeld in kleinere sommen, bestemd tot weldadige doeleinden.

— De *Opinione* van Turijn bevat een hoofdartikel, waarin de geruchten worden wederlegd, volgens welke Frankrijk aan de Italiaansche regering den raad zou hebben gegeven van hare plannen betrekkelijk de oplossing der Romeinsche kwestie voorloopig af te zien en zich veelmeer met de Venetiaansche bezig te houden, dat het ministerie deze raadgeving behartigt en zijne magt tot bevrijding van Venetie concentreren zou. Integendeel meent het blad, dat de Romeinsche kwestie bovenal eene spoedige oplossing vereischt als eene morele, terwijl de regering voor de bevrijding van Venetie, voor alsnog niet handelend kan optreden, zoo lang het leger namelijk nog niet georganiseerd en de rust en orde van het land niet hersteld zullen zijn, want Venetie moet zonder vreemde interventie bevrijd worden, opdat geen Europesche oorlog op nieuw ontsta. Ten slotte waarschuwt de *Opinione* de liberale partij, om Hongarije tot opstand aan te sporen en een oorlog met Oostenrijk uit te lokken, in stede van aan het tegenwoordige programma getrouw te blijven.

ZWITSERLAND.

Uit Genève wordt aan de *Zeit* gemeld, dat op den avond van den 21sten Oct. eenige Franschen aldaar eene wandeling deden en een hunner, in den loop van hun onderhoud, beweerde, dat het volkomen waar is, hetgeen men beweerde, dat te Genève personen worden gevonden, die voor 5 fr. iemand vermoorden. Vóór hen ging een inwoner van Genève, zekere heer Favre, die het gesprek had gehoord. Hij keerde zich om en zeide tot den Franschman, dat hij gelasterd had. Hierdoor ontstond een woordentwist, ten gevolge waarvan een der Franschen, die een degenstok bij zich had, den heer Favre daarmede een doodelijken steek in de borst toebragt, en hem in de gracht wierp.

GRIEKENLAND.

Uit Athene is het berigt ontvangen, dat men aldaar op nieuw een plan tot een aanslag op het leven der koningin heeft ontdekt. Dit plan berustte op eene zamenzwering, die van de troepen uitging en waarbij was vastgesteld dat de aanslag zou worden uitgevoerd door de manschappen van H. M. escorte. De nadere bijzonderheden daaromtrent ontbreken nog. Overigens is het uit de berigten, die langs denzelfden weg als deze mededeeling zijn ontvangen, duidelijk genoeg dat zich bij de Grieken hoe langer zoo meer haat tegen ieder Duitsch element begint te openbaren.

ZUID-AMERICA.

Reeds is met een enkel woord uit Buenos-Ayres gemeld, dat generaal Urquiza door generaal Mitre is geslagen. Zie hier wat thans daaromtrent uit Buenos-Ayres van 28 Sept. wordt gemeld:

Wij hebben stellige tijding van eene schitterende overwinning voor het constitutionele gedeelte der republiek. De wapenen van Buenos-Ayres hebben den doodslag toegebragt aan het barbarismus, dat dit land zoo lang heeft verwoest. De revolutie van Mei 1810 is ten einde, en ten eersten male in de geschiedenis heeft de liberale partij onder het Argentijnsche volk gezegepraald. De officiële dépêche van generaal Mitre aan den minister van oorlog, gedateerd „van het slagveld, Pavon, 17 Sept.”, luidt als volgt:

„Ik heb de eer u te berigten, dat ik gisteren het grondgebied van Santa-Fé ben binnengerukt. Heden ochtend rukte ik aan het hoofd van 15,500 man en 34 stukken geschut tegen den vijand op. Onder het marcheren was ik in staat zijne strijdlinie te breken, twee zijner divisiën te isoleren en zijne voorhoede naar gene zijde van de Canada Rica terug te drijven, waar ik het hoofdleger van den vijand, bestaande uit 16,000 à 17,000 man van de drie legers, met 52 kanonnen ontmoette. Te half drie uren begon het vuur van weerszijden onzer liniën en rukten wij tot binnen een halven afstand van een kanonschot naar den vijand op, die zijn centrum over eene sterke stelling op Palacios-estancia, met zijne achterhoede naar de Pabon, had gedeployeerd. Na zijne liniën door een sterk kanonvuur te hebben doen wankelen, gaf ik kolonel Wenceslao Paunero bevel, met ons centrum voorwaarts te rukken en op de infanterie en artillerie van den vijand in te stormen. Dit bevel werd met snelheid, moed en beleid volbragt door genoemden kolonel, bijgestaan door kol. Emilio Mitre (wiens paard door een kanonskogel aan het hoofd zijner kolonne onder hem gedood werd), en de kolonels Rivas en Arguero, door de onverschrokkenheid onzer bataillons en het beleid en de energie der bevelhebbers en officieren, die het geheele centrum van den vijand onder een moorddadig geweer- en artillerievuur bragten, zijne infanterie op de vlugt dreven, het grootste gedeelte zijner kanonnen namen, de vlugtenden achtervolgden en vele gevangenen maakten. Onze kavallerie was op de beide vleugels omsingeld, want er bleven slechts ongeveer 300 man op het slagveld achter, met inbegrip van mijn escorte uit de nationale garde, waarvan ik een gedeelte plaatste onder de bevelen van generaal Hornes, die, na schier bovenmenschelijke pogingen om zijn linkervleugel te ondersteunen, zich bij het zegepralend centrum voegde met de weinige troepen, die hij kon bijeengaren. Daarna ontnam hij den vijand 57 ammunitie-wagens, die hij aan eene sterke kolonne kavallerie, welke hem op het slagveld ontmoette, met geweld ontrukte. Te half 5 uren was onze infanterie in het rustig bezit van het slagveld, terwijl een groot gedeelte van 's vijands kavallerie verstrooid was, van welke wij echter velen gevangen namen. Onze achttien bataillons en onze artillerie zijn geheel bijeen, zonder ander verlies dan die, welke op het slagveld zijn gesneuveld — want wij hebben onze gewonden medegenomen. De zegeteekenen van deze overwinning zijn: 1600 gevangenen, 34 kanonnen, waaronder verscheidene van zwaar kaliber, 11 vaandels en standaarden, al de bagage, het commissariaat en de ambulances van den vijand, 5000 paarden en 4000 stuks verschillende wapens. Onder de gevangenen zijn vele hoofd- en andere officieren en bijna allen van de artillerie. Ons verlies was niet groot, en voor het oogenblik weet ik niet, dat een enkel hoofdofficier of eenig officier van naam van de onzen is gesneuveld. Alle officieren van de infanterie en van de artillerie, behalve eenige gewonden, zijn op hunne plaats."

Latere berigten melden, dat generaal Mitre op het punt was, tegen Rosario op te rukken.

TWEEDEBIJ VOEGSEL bij den *Java-Bode* van Zaturdag, 28 December 1861, No. 104.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		AGENTEN.
December	24	Ned. Indisch	bark	IJoeserin	Said Alkaf	Riouw	9 Dec.	Buys, Jacobsen & Co.
	—	Brem.	"	Ocean Child	P. Schmidt	Lossarang	22 "	Busing, Schröder & Co.
"	25	Ned. Indisch	stooms.	Palembang	H. Kramer	Soerabaija	— "	W. Cores de Vries.
"	—		schoener	de Haai	Tjoe Lian	Samarang	18 "	Coulster.
"	26	"	stooms.	Prins van Oranje	W. A. J. Kuller	Soerabaija	22 "	W. Cores de Vries.
"	—	"	bark	Faid Alim	Sech Achmat	Singapore	15 "	Buys, Jacobsen & Co.
"	27	Gouv. "	stoomb.	Java	H. F. Bernoster	Lampongs	26 "	

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
December	25	Nederlandsch	bark	Generaal de Stuers	J. C. Viersma	Soerabaija.
	—	"	"	Senior	R. P. Bakker	Tagal.
"	—	Ned. Indisch	"	Java	J. Worthington	Rembang.
"	26		stooms.	Oenarang	S. van Hulstijn	Soerabaija via Samarang.
"	—	"	bark	Atiatoor Rachman	Abdul Kapie	Samarang.
"	—	"	schoener	Machmoed	J. H. van Garling	Singapore.
"	27	Nederlandsch	bark	Batavia	J. J. Prange	Cheribon.

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Nieuw Lekkerland*	Hoffman		van Ommeren, Rueb & Co.
"	schip	Remegius Adolphus	D. Forbes Browning	Nederland	Busing, Schröder & Co.
"	brik	Wilhelmina en Elise*	Priebee	Nederland	Hunter, Houghton & Co.
"	bark	Krimpen a/d. Lek*	Ouwehand		Maclaine, Watson & Co.
"	"	Burgemeester van Middelburg*	K. Hoek		"
"	"	Zeenijmph*	J. F. Graadt v. Roggen	Samarang	Haager en Schuurman.
"	schip	Medea	J. Lourens	Soerabaija	Reynst en Vinju.
"	bark	Bezoekie	Rusman	Soerabaija	"
"	schip	Vooruit	W. C. Kool		van Ommeren, Rueb & Co.
"	bark	Scheveningen	van de Velde	Nederland	B. Kopersmit & Co.
"	"	Salatiga	Biesthorst		C. Bahre en G. Kinder.
Ned. Indisch	brik	Fathul Main*		Macasser	Coulster.
"	schoener	Doris*	Lauwsen	Balie	"
"	bark	Noorban*	Said Alie bin Djin	Soerabaija	"
"	"	Skandaria*	Said bin Djahia		"
"	schoener	de Haai*	Tjoe Lian	Palembang	"
"	brik	Cheribon Packet*	Sjarief Baharoen	Soerabaija en Banjermassing.	Buijs, Jacobsen & Co.
"	"	Fathus Seroer*	Sech Bakreso	Macasser via Soerabaija	"
"	bark	Maijmoon*	Said Barkeba	Cheribon, Sam. en Soerabaija	"
"	"	Faid Alim*	Sech Achmat		"
"	"	Yoesserien*	Said Alkaf		"
"	"	Atiatoor Rachman*	C. M. van Nooijen	Celebes	P. Landberg en Zoon.
"	brik	William*	N. W. de Jong		"
Hanover	schip	Kroonprins Ernst August*	P. C. Wilder	Soerabaija	J. F. van Leeuwen & Co.
Amerikaansch	"	Rosette*	Pierce		Paine, Stricker & Co.
Lubeck	bark	Emma en Mathilde*	Behrens	Victoria Baai	E. Moormann & Co.
Brem.	schip	Humboldt*	Dannemann		C. Bahre en G. Kinder.
Hamburg	bark	Pudel*	Kalklöser		"

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	VAN
Dec.	12	N. I.	bark	Alosmanie	Sech Basait	Atjer
"	13	Eng.	"	Natire Lass	Paton	Nieuw Holl.
"	14	N. I.	"	Almashoor	Hamit	Grissee
"	—	Ned.	"	Antonia Petronella	Voorendijk	Uit zee terug
"	—	Z. M.	stooms.	Suriname .. lt. t/z.	kl. le Abresch.	Banjermass.
"	—	Eng.	bark	Scotch Lassie	Kenedy	Batavia
"	—	Zw.	"	Oscar	Blase	"
"	—	Frans.	"	Reine des Anges	Guillard	Panaroekan
"	—	N. I.	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Uit zee terug
"	—	"	bark	Amana Tulbarie	Sech Badjoeber	Banka
"	16	"	"	Riengit	Pa Sarie	Boeleleng
"	~~16~~	~~"~~	~~"~~	~~Amanat Rachman~~	~~Said Almachvor~~	~~Banjermass.~~
"	—	"	"	Zein	Badjardana	"
"	—	"	stooms.	Menado	Couteron	Makasser
"	—	"	bark	Anna Margaretha	Said Sre	Samarang
"	—	Ned.	"	Tonia	Huizer	"

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Dec.	12	Ned.	bark	Nova Zembla	Hordijk	Nederland
"	—	"	"	Vincentius v. Paulo	Vassen	"
"	—	N. J.	"	L'Espérance	Paulus	Makasser
"	13	Amer.	"	Scoargo	Howes	Pasoeroean
"	—	"	"	Ceylon	Sompson	"
"	14	N. I.	"	Sa-Adah	Abdul Samat	Bali
"	15	"	"	Charles	Kamaralie	Pasoeroean
"	—	"	stooms.	Konn. der Nederl.	Lewis	Batavia
"	—	"	"	Padang	Guijot	Moluscos
"	16	"	bark	Marzoek	Sech Ragawee	Grissee
"	17	Ned.	bark	Wilhelmina	Ihnen	Panaroekan
"	—	"	"	Telegraph	Rolufs	Probolingo
"	—	N. I.	"	Bacht Mastora	Said Mohamat	Banjermass.
"	—	"	"	IJoeserin	Sech Banie	Batavia
"	18	"	stooms.	Oenarang	van Hulstijn	Samarang

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	
Nederlandsch	bark	Julie Claire	v. Oosteroom	Nederland
"	"	Electra	Wegman	"
Oldenburg	"	O. Thijn	Addicks	"
Nederlandsch	"	Eva Johanna	v. Bochoven	"
Engelsch	"	Native Lass	Alex Paton	
Fransch	"	Reine des Anges	Guellard	Nederland
Nederlandsch	"	Anthonia Petronella	Voorendijk	"
"	"	Josepha Louisa	Muijsson	"
Engelsch	"	Cleveland	Custanet	Amsterdam
Nederlandsch	"	Jan van Hoorn	Borghorst	"
"	"	Koning Willem II.	Menkman	Nederland
"	"	Jac. Corn. Clasina	Delclisur	"
Hamburg	"	Helois	Hansen	Amsterdam
Nederlandsch	"	Resident van Son.	Butner	Nederland
Hamburg		Kaliemaas	Spring	Australie

Aangekomen.

WIJNKOOPSBAAI. 10 Dec. N. I. bark *Johanna*, Tholen, v. Patjitan.

CHERIBON. 13 Dec. N. I. bark *Kim Heg-Ing*, Tjoe Bantjing, v. Riouw. — 14 N. I. schoen. *Goedang Bezar*, Pa Ambia, v. Joana; Ned. schip *Stad Leijden*, van de Poll, v. Samarang. — 16 Ned. schip *Bantam*, Bolck, v. do. — 18 Eng. schip *Rajah of Sarawak*, Taylor, v. Batavia; Ned. schip *Kortenaar*, Glanener, v. do.

PATJITAN. 3 Dec. Ned. schip *Tollens*, Verhagen, v. Pangoel.

PEKALONGAN. 13 Dec. Ned. bark *Zwerver*, Franzen, v. Samarang.

GRISSEE. 16 Dec. N. I. brik *Rachmanie*, Marsoek Osman, v. Bandjar.

PROBOLINGO. 12 Dec. Eng. bark *Wave*, Henderson, v. Soerabaija. — 15 Ned. schip *Arij Scheffer*, Kunst, do.

BANJOEWANGI. 8 Dec. Ned. schip *Jacob Roggeveen*, Vos van Marken, v. Pasoeroean. — 9 Ned. bark *Weltevreden*, Duinker, v. Soerabaija. — 12 Hamb. bark *Johanna Stoll*, Kock, v. do.

Vertrokken.

CHERIBON. 16 Dec. Ned. schip *Bern Hertog van Saxe Weimar*, Gilbert, n. Tagal. — 17 Ned. schip *Scheveningen*, van der Velde, n. Samarang; Amer. schip *Agnes*, King, n. Sidney en Melbourne.

INDRAMAIJOE. 12 Dec. Ned. schip *Hollandia*, Ruige, n. Samarang. — 16 N. I. bark *Justina*, Drehfahl, n. do. — 17 Ned. bark *Maassluis*, Post, n. Sidney.

BEZOEKI. 16 Ned. bark *Pieter Schoenmakers*, van Varelen, n. Panaroekan.

PANAROEKAN. 6 Dec. N. I. schip *Charles*, Kamaralie, n. Soerabaija.

PANGOEL. 6 Dec. Ned. schip *Tollens*, Verhagen, n. Patjitan.

GRISSEE. 13 N. I. schoen *Almashoor*, Hamid, n. Soerabaija. — 16 N. I. bark *Hairol Barie*, Sech Moht. Arfan n. Cheribon.

PROBOLINGO. 11 Dec. Ned. bark *Nicolaas Wilsen*, de Roever, n. Panaroek.

BANJOEWANGI. 7 Dec. Ned. bark *S. van Heel*, Dietz, n. Amsterdam; Ned. bark *K. N. IJachtclub*, Zack, n. Rott. — 9 Ned. bark *Noordster*, Luteijn, n. Middelburg; Ned. bark *Tjilingsie*, Ouwehand, n. Amsterdam. — 10 Ned. *Weltevreden*, Dunker, n. Rotterdam; Ned. schip *Jacob Roggeveen*, Vos v. Marken, n. Amsterdam.

TJILATJAP. 16 Dec. N. I. bark *Dennok Bintang Toetjoe*, Gerhard, n. Soer.

HANDELSBERIGTEN.

Te Batavia, den 28 December 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ₰ legg.	65.—	....	zonder voorr.
Casia Vera	....	....	niet aan de markt.
Cochenille	....	....	Idem.
Cubeben	....	....	Idem.
Foelie N°. 1 Benkoelsche	30.—	....	weinig handel
Gom Elastiek ₰ pic.	20.—	21.50	schaarsch.
„ Benzoin	35.—	65 —	geen transactien.
„ Dammar ₰ pic.	20 50	23 —	met verkoopen.
Gutta Percha	....	....	niets op de plaats.
Huiden, Koe	3.—	3.50	zonder vraag.
„ Buffel ₰ st.	3.—	4 50	naar kwaliteit.
Indigo	4,85	....	zonder voorraad.
Japan Boomwas	40.—	....	nominaal.
Kampher. Japan per Balie	....	....	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen voor cons.
Koffij, Java	37.—	....	nominaal.
Padang	37.—	....	idem.
Koper, Japansch	72.32	....	op vendutie verk.
Kruidnagelen per pic.	46.—	....	met verkoopen
Notenmuscaat No. 1 Benk.	50.—	70.—	nominaal.
Peper, zwarte	16.—	17.50	afgedaan.
„ witte	30.—	....	"
Rotting, Banjermassing	8.—	10.—	
„ Padang	6.—	....	met verkoopen.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	205.—	....	afgedaan.
" Witte Batavia 1e kwalit.	165.—	175.—	geringe voorraad:
" „ „ 2e „	145.—	160.—	levendige vraag.
„ Carga	125.—	130.—	schaarsch.
Sandelhout	7.—	....	afgedaan.
Sapanhout Manila in Entrep.	6.—	....	nominaal
„ Java per pic.	3.—	....	
Suiker No. 16.	15.—	15.25	veilingsprijs
Tabakbladeren	....	....	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	....	geen omzettingen.
Tin	85.—	....	met ger. voor.
Was, Timor	190.—	....	begeerd.

Te Pasoeroean, den 18 December.

Suiker, No. 16 ₰ pic. Nominaal.
Rijst (witte) ₰ koijang *f* 250,—
Id. (Carga ₰ koijang *f* 200,—
Olie (klapper) ₰ pic. *f* 26,—
Id. (katjang) ₰ pic. *f* 24,—
Wisselkoers Pari.

Den 11 December waren in 's Lands pakhuizen afgeleverd, uit den oogst van 1861.

DER FABRIEK.	PICOLS SUIKER. *Gouv. levering.*	*Vrije beschikking.*	GETAL BOUWS.
Wangoon Redjo	10,582—— *a.*	7,718—07	407.
Ardjo Sarie	14,130—— *a.*	11,950—60	471.
Ardie Redjo	11,028—69	4,886—61	353.
Yoso Wilangoon	7,268—59	2,050—19	307.
De Hoop	15,089—45	4,356—01	433.
Djacatra Oost	9,800—— *a.*	7,899—23	490.
De Onderneming	11,050—— *a.*	14,604—19	425.
Wono Redjo	12,690—— *a.*	9,917—63	423.
Kloerahan	10,304—— *a.*	11,836—35	368.
De Goede Hoop	6,860—— *a.*	7,108—23	245.
Gaijam	10,998—— *a.*	13,010—21	423.
Becussie Oost	7,884—— *a.*	13,450—38	292.
Dankbaarheid	7,056—— *a.*	4,468—56	294.
Soeko Redjo	7,500—— *a.*	12,508—24	300.
Kawis Redjo	11,888—11	3,910—79	300.
Sarie Redjo	3,000—— *a.*	3,442—38	150.
Pleret	11,556—— *a.*	6,503—21	321.
Te zamen pic. suiker	168,684—84	139,575—93.	
" koffij	145,127—52.		

N.B. Van de [illegible] met *a* geteekend, is de Gouvernements levering afgeloopen.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen op den 11 December 1861.
66,941—08 picols suiker, oogst 1861.
90,671—43 " koffij, " 1861.

AANGEBRAGTE BEGALEN

VAN 21 TOT 23 DECEMBER 1861.

Van Nederland per *Medea*,

1 pakje C. de Groot Buitenzorg adres Reijnst & Vinju.
1 pakje Monsieur de Jongh vice Président de la Haute Cour de Justice à Bat
1 pakje E. N. Sieburgh landheer kalie Passoen te Soerakarta.
1 pakje Mr. E. A. In 't Veld, Francis.
1 pakje J. Hofsteede 1e Luit. adjunct bij de Artillerie, te Samarang.
1 kistje de Vogel Sr. oud Directeur van Financien, Samarang.
2 kistjes Mr. B. D. Bosscher, Batavia No. 3/3.
1 kistje F. F. A. W. Snoeke geemp. van de Suikerfabriek, te Djattiewangie.
1 kistje Mevrouw Drurij, Batavia.
1 kistje W. F. Vogelsang Batavia gem. HS.
1 kistje gem. S/IA 6
1 kistje E. J. F. Bousquet, te Klamboe adres Reynst en Vinju.
1 kistje J. Bousquet, bestemd voor Samarang.
1 kistje J. C. L. Cambier, Batavia gem. C&B No. 12.
2 kistjes Dr. J. A. C. Oudemans Hoofd ingenieur Batavia.
2 kistjes gem. VK II/III.
1 kistje Mr. C. Canter Visscher, te Samarang.
1 kistje Zonder merk.
1 kistje H. van der Wulp, onderwijzer op Buitenzorg.
1 kistje C. Chastel, Batavia.
1 baal gem. 4/IAS.
1 kistje P. L. de Gaeij Fortman, Predikant Macasser.
1 kistje Boter. FVH.
1 kistje L. Monod de Froideville.
2 kistjes gem. JCB No. 1/2 Baud.

Van Nederland per *Zeenimph*,

1 kistje gem. WDL&C. P No. 2.
1 kistje gem. N. H. M. P&VC 331.
1 kistje gem. EJ No. 136.

Van Nederland per *Bezoekie*,

1 kistje A. Goudswaard, te Bonthain adres den heer Weijergang te Macasser gem. ACI.
1 blik Mevr. A. W. Drurij, geb. van Rijck Batavia.
1 blik Mr. B. D. Bosscher, Advocaat te Batavia.
1 blik P. Goud, opziener der wegen te Koekoe bij Padang Sumatra Westk.
2 blik. Monsieur E. F. Embrechts, Batavia.
1 koff. gem. CK.

Van Singapore per stooms. *Ambon*,

1 pakje W. H. Kedsberrij care of Cores de Vries.
1 pakje J. F. Heckler.
1 pakje. Brandon.
1 pakje Torchiana van der Elst Batavia.
1 pakje gem. L. & Co. No. 10 H. Gregorovius. te Cheribon.
1 pakje J. Lange & Co.
2 pakjes gem. IMR 1873—1876.
1 pakje A. R. Walece Esq.
1 baal N. Macvicar Esq. messr. Martin. Dyce & Co. Batavia.
1 kistje HW 145.
1 kistje HK 2.
1 pakje H. D. H. van der Goes, adres Winsser, de Lange & Co.
1 pakje M. G. Joakim.
1 kistje JJV 123.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

VAN 24 TOT 27 DECEMBER 1861.

Aanvoer.

Van Singapore per Ned. schip *Minerva*, gez. Boterz, agt. Maclaine, Watson en co.

3 bn. .... *N. H. M.*
11 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
29 masten, *Haager en Schuurman.*
500 planken, 95 coll. aardewerk, *Hagedorn, Plump en co.*
2000 boss. ijzer, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. leder, *Schimmelpenninck en co.*
5 kn. garen, *Burt, Myrtle en co.*

Van Nederland per Ned. bark *Bezoekie*, gez. Rusman, agt. Reynst en Vinju.

1000 keld. genever, 190 vs. boter, 55 kn. bitter, *Reynst en Vinju.*
6 kn. manufact., *Niederer en co.*
4 kn. manufact., *van Ommeren, Rueb en co.*
2 md. min water, *Order.*
1 kt. manufact., *Agenten.*

Voor Soerabaija.

150 last steenkolen, 100 vs. boter, 1 orgel, 1 pianino 2 kn. schilderijen, 3 coll. manufact., 1 kt. glaswerk, 1 do. koopmanschappen, 1 gaskraan, 1 kt. sigaren en handschoenen, 30 led. leggers, 45 kn. bier, 50 hammen. 50 md. aardappelen, ...

Van Nederland per Ned. bark *Batavia*, gez. Prange, agt. G. Buijn en co.

10 vs. mex. dollars, *N. H. M.*
93 coll. touwwerken, 1 do. en 250 kluwen zeilgaren, 35 do. lording, *Maclaine, Watson en co.*
50 hammen, 50 kazen, 18 md. bier, 6 kn. gedr. vruchten, 1 kt. provisien 12 vs. boter, 20 do. rolpens, 20 do. worst, 60/1 ankers groentens, 3 kn. banket, 13 ks. vruchten, *Gezagvoerder.*

Van Nederland per Ned. schip *Medea*, gez. Lourens, agt. Reynst en Vinju.

167 last en 1500 kil. steenkolen, *Anemaet en co.*
1000 keld. genever, 300 vs. boter, 60 led. leggers, *Reynst en Vinju.*
3 kn. meubelen, *Lucassen.*
2 kn. schilderijen. *Gebr. Roselje en co.*
8 kn. papier en boeken, 2 do. zilver, *G. Kolff en co.*
10 kn. bier, 2 do. provisien, *Gezagvoerder.*

Van New-Castle per Ned. schip *Burgemeester van Middelburg*, gez. Hoek, agt. Maclaine, Watson en co.

848 ton. steenkolen, *Agenten.*

Uitvoer.

Naar Singapore per Eng. bark *Water Lely*, gez. Greig, agt. Borneo Comp. Limited.

30/2 legg. arak, *Pitcairn, Syme en co.*
86 zakk. beenzwart, *Adam en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Elisabeth*, gez. Snoek, agt. B. van Leeuwen en co.

3 kn. confituren en zuren, 2 do. diversen, 90 pic. koffij, 4499[illegible] do. suiker 100 do. rotting, *Dorrepaal en co.*
999 pic. suiker, 289 do. thee, 170 do. gom dammer, 3466 do. rijst, 2[illegible] rotting, 500 ps. buffelhuiden, 100/1 legg. arak, *van Ommeren, Rueb en co.*
5 kn. diversen, *B. van Leeuwen en co.*

Naar Nederland per Ned. brik *Catharina Geertruida*, gez. Mos, agt. Jacometti en co.

600 pond. brood, 4 vn. vleesch, 2 zak. erwten, 1 ton. steenkolen, 1 vt. spek, 3004$\frac{31}{100}$ pic. suiker, 102 ps. buffelhuiden, 700 do. koehuiden, *Jacobson en co.*
1990 pic. rijst, 29$\frac{30}{100}$ do. gomelastiek, 67 do. witte peper, 91$\frac{62}{100}$ do. rotting, *Landberg, Bezoet de Bie en co.*
250 pic. tin, *N. H. M.*
5 kn. chin. goederen, uit entrep., 1 md. erwten, 2 do. boonen, 5 do. g[illegible] 8 vs. groentens, 1 vt. verf, 4 vs. zuur, 1 vt. bier azijn, 160 pond. [illegible] 1 anker azijn, *Jacometti en co.*
1 vt. boter, 1 do. meel, uit entrep., *Rolufs en co.*

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwsmelding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

SCHEEPSBERIGTEN.

... VAN DORP, te Batavia.